

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

Základní informace o České republice se zaměřením na V 4 a energie

(pokud není uvedeno, jedná se o ZO v přeshraničním pojetí)

Zpracoval: Ing. Otto Daněk, místopředseda Asociace exportérů ČR

S přispěním Ing. Miroslava Nováka, hlavního analytika společnosti Akcenta CZ

Data.: převzatá z ČSÚ, Eurostatu, AFI, ČNB a Wikipedie

2022 / 08, 09

Obsah:

1. Základní informace o V4 a EU
2. HDP CZ výdajovou metodou
3. Podíl exportu na HDP CZ
4. Podíl bilance ZO na HDP CZ
5. Hlavní ekonomické trendy, nejrychleji rostoucí průmyslová odvětví
6. Klesající odvětví
7. CZ investice dle teritorií
8. CZ investice dle odvětví
9. Zahraniční investice v CZ dle teritorií
10. Zahraniční investice v CZ dle komodit
11. Bilance investičních toků CZ v roce 2020 dle teritorií
12. Bilance investičních toků CZ v roce 2020 dle komodit
13. Zahraniční obchod CZ v období 2017 – 2022/2 (tzn. pololetí roku 2022) - export, import
14. Zahraniční obchod CZ s energetickými komoditami celkem
15. Struktura exportu a importu v roce 2021
16. Bilance ZO CZ ve vybraných komoditách
17. Ceny exportu a importu CZ
18. Zahraniční obchod CZ – SK celkem
19. Zahraniční obchod CZ – SK s osobními automobily
20. Zahraniční obchod CZ – SK s komponenty k motorovým vozidlům
21. Zahraniční obchod CZ – SK s energetickými komoditami
22. Struktura ZO CZ - SK 2021
23. Zahraniční obchod CZ – PL celkem
24. Zahraniční obchod CZ – PL s osobními automobily
25. Zahraniční obchod CZ – PL s komponenty k motorovým vozidlům
26. Zahraniční obchod CZ – PL s energetickými komoditami
27. Struktura ZO CZ - PL 2021
28. Zahraniční obchod CZ – HU celkem
29. Zahraniční obchod CZ – HU s osobními automobily

30. Zahraniční obchod CZ – HU s komponenty k motorovým vozidlům
31. Zahraniční obchod CZ – HU s energetickými komoditami
32. Struktura ZO CZ - HU 2021
33. Porovnání exportních cen v rámci V4 s realizovaným celkovým průměrem CZ
34. Porovnání importních cen v rámci V4 s realizovaným celkovým průměrem CZ
35. Pořadí v exportním žebříčku zemí dle objemu vývozu v eurech
36. Pořadí v importním žebříčku zemí dle objemu dovozu v eurech
37. Podíl zemí V4 na celkovém exportu CZ
38. Podíl zemí V4 na celkovém importu CZ
39. Porovnání exportu CZ osob. automobilů do zemí V4 a BRD
40. Porovnání exportu CZ komponent k osob. aut. do zemí V4 a BRD
41. Porovnání výše exportu CZ uhlí do zemí V4 a BRD
42. Porovnání výše exportu CZ ropy do zemí V4 a BRD
43. Porovnání výše exportu CZ zemního plynu do zemí V4 a BRD
44. Porovnání výše exportu CZ elektrické energie do zemí V4 a BRD
45. Ceny elektrické energie ve vybraných hlavních městech
46. Ceny zemního plynu ve vybraných hlavních městech
47. Základní sazby centrálních bank
48. Průměrná mzda
49. Zdanění práce
50. Porovnání produktivity práce a průměrné mzdy
51. Inflace 2022 / 08
52. Množství elektrické energie nakoupitelné za průměrnou mzdu
53. Množství zemního plynu nakoupitelné za průměrnou mzdu
54. Podíl dováženého zemního plynu z Ruské federace
55. Rekapitulace
56. Závěr

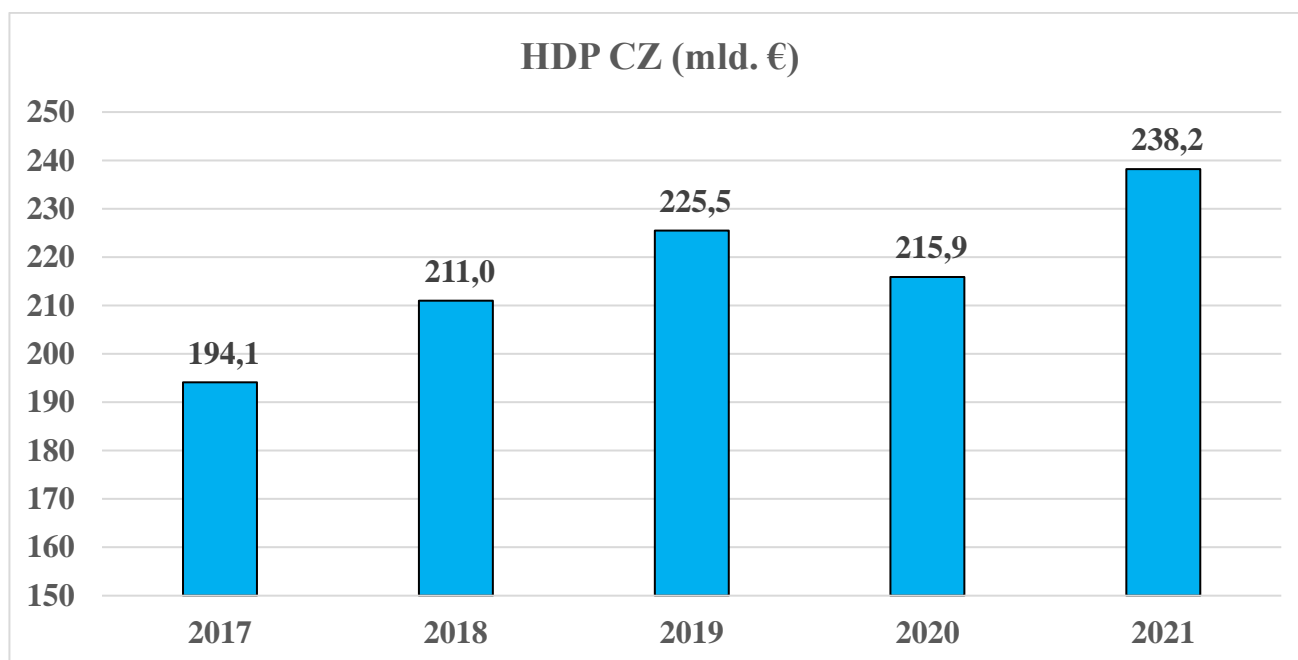
1) Základní informace o V4 a EU

Stát	Zkratka	Rozloha	Počet obyvatel	Hustota zalidnění	HDP na obyvatele (PPP)	Giniho koef.	Rok
		km ²	obyv.	ob./km ²	USD		
Česká republika	CZ	78 870	10 701 777	136	35 440	0,25	2021
CZ / V4 (%)		14,8	16,7		112,5		
Slovenská repub.	SK	49 036	5 441 899	111	29 105	0,26	2017
SK / V4 (%)		9,2	8,5		92,4		
Polská republika	PL	312 679	38 179 800	122	35 719	0,27	2021
PL / V4 (%)		58,6	59,6		113,3		
Maďarská repub.	HU	93 036	9 712 887	108	25 799	0,28	2017
HU / V4 (%)		17,4	15,2		81,9		
V4		533 621	64 036 363		31 516		
EU 27	EU	4 233 262	447 206 135	106	33 220	0,2 - 0,4	2020
V4 / EU 27	%	12,6	14,3		94,9		

Zdroj: Wikipedie

ČR zaujímá 14,8 % rozlohy V4, má 16,7 % obyvatel V4 a tvoří 112,5 % průměrného HDP (PPP) na obyvatele v rámci V4. Celé uskupení V4 zaujímá 12,6 % rozlohy EU, žije v něm 14,3 % obyvatel z EU a tvoří 94,9 % průměrného HDP (PPP) na obyvatele v rámci EU. Z pohledu rovnoměrného rozložení bohatství všechny státy V4 patří v rámci EU k těm nejrovnoměrnějším (CZ nejvíce).

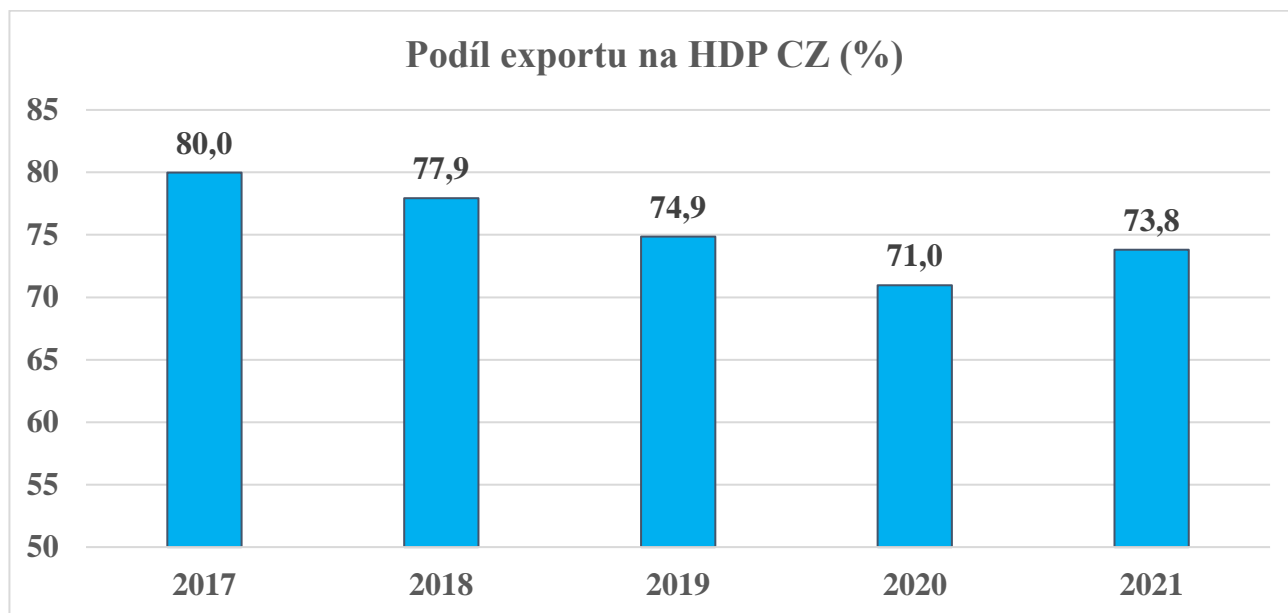
2) Hrubý domácí produkt CZ výdajovou metodou (mld. €) - běžné ceny

Zdroj: ČSÚ

Přepočítání z CZK na EUR bylo provedeno ročním průměrem kurzu EURa ČNB dle přísl. roku

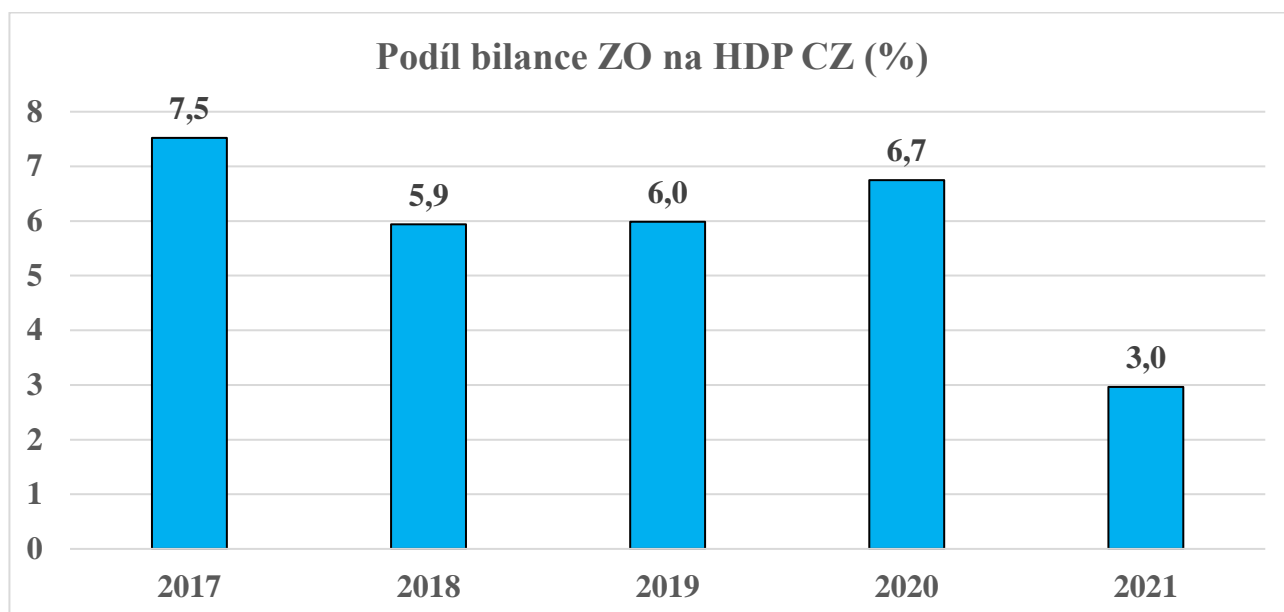
3) Podíl exportu na HDP CZ (%)

Zdroj: ČSÚ

Export je nejvýznamnějším tvůrcem HDP ČR. Podíl domácností ve sledovaném období se pohyboval od 44 do 47 %, podíl vládních institucí činil od 19 do 22 %.

4) Podíl bilance ZO na HDP CZ (%)

Zdroj: ČSÚ

Dovoz spotřeboval z tvorby HDP od 64 do 72 % a bilance zahraničního obchodu v přeshraničním pojetí má klesající tendenci. Bilance ZO v r. 2021 v národním pojetí vykázala poprvé od roku 2010

záporné saldo ve výši -3,9 mld CZK. V 1. pol. letošního roku saldo ZO v národním pojetí činí -77,2 mld. Kč a je tak oproti stejnému období min. roku horší o 154,6 mld. CZK.

5) Hlavní ekonomické trendy, nejrychleji rostoucí průmyslová odvětví *(Zdroj: Eurostat)*

Jak definovat nejrychleji rostoucí průmyslová odvětví? Nejjednodušší cestou je vývoj produkce v čase. Bylo vycházeno z dat z Eurostatu, kde r. 2015 je bazický rok definovaný jako hodnota 100 a nejrychleji rostoucí NACE odvětví průmyslu jsou ta, kde produkce od roku 2015 až do 2. čtvrtletí 2022 nejvíce vzrostla. Data jsou ve stálých cenách a očištěna o kalendářní sezónní vlivy.

Pět nejrychleji rostoucích odvětví ve sledovaném období:

- C21 - Výroba základních farmaceutických výrobků (zde má určitě velký vliv i Covid v posledních dvou letech, ale už i před r. 2020 byl růst dynamický **(166 %)**)
- C17 - Výroba papíru a výrobků z papíru **(140 %)**
- C14 - Výroba oděvů **(135 %)**
- C27 – Výroba elektrických zařízení **(131 %)**
- C31 – Výroba nábytku **(128 %)**

Kromě C27 nejsou zastoupena žádná velká odvětví, jako jsou automobily, strojírenství, elektrotechnický, kovodělný či chemický průmysl, kde zejména v období před covidem výroba automobilů a strojírenství zaznamenávaly velký rozmach.

(Současný válečný konflikt na Ukrajině pravděpodobně významně změní pořadí v blízké budoucnosti, a to i v následující statistice)

6) Klesající odvětví *(Zdroj: Eurostat)*

Obdobným způsobem byla definována i klesající odvětví.

Pět nejvíce klesajících odvětví ve sledovaném období:

- B – Těžba a dobývání nerostných surovin **(77 %)**
- C15 – Výroba usní a souvisejících výrobků **(80 %)**
- C13 – Výroba textilií **(98 %)**
- C24 – Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství **(98 %)**
- D – Dodávky elektřiny, plynu a páry **(99 %)**

V důsledku nekontrolovaného růstu cen všech energetických komodit se dá očekávat, že do významných až existenčních problémů se mohou dostat výrobci s velkým podílem nákladů na energie. Jedná se zejména o sklářský, chemický, gumárenský, papírenský a potravinářský průmysl a zejména o hutě a slévárny. Naopak lze očekávat rozmach energetiky (zejména z obnovitelných zdrojů a možná na omezenou dobu i dobývání nerostných surovin (zejména uhlí)).

7) Přímé investice CZ v zahraničí dle teritorií v r. 2020 (mil. €) (Zdroj: Eurostat)

Pořadí	Oblast	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
1	Nizozemsko	1 403	9 059	900	11 362
2	Lucembursko	4 905	4 009	-460	8 454
3	Slovensko	2 534	1 449	442	4 425
4	Kypr	1 975	1 049	143	3 167
5	Velká Británie	2 171	128	418	2 717
7	Polsko	717	-378	848	1 186
16	Maďarsko	359	-5	9	363
	EU-27	16 625	16 262	2 336	35 222
	EVROPA	20 661	16 237	2 905	39 803
	CELKEM SVĚT	21 664	16 832	3 295	41 790

CZ v roce 2020 celkem investovala ve světě 41,8 mld €, z toho 4,4 mld € (10,6 %) v SK, 1,2 mld. € (2,8 %) v PL a 0,4 mld. € (0,9 %) v HU. 84,3 % bylo proinvestováno v EU 27. Oproti r. 2015 investice vzrostly téměř 2,5 x. Bez zajímavosti není, že CZ investovala 483 mil. € i v offshorových oblastech.

8) Přímé investice CZ v zahraničí dle odvětví v r. 2020 (mil. €) (Zdroj: Eurostat)

NACE	Sektory a odvětví	Zákl. kap.	Reinvest. zisk	Ost. kap.	Celkem
64-66	Finance, pojišťovnictví	10 543	14 945	1 262	26 750
10-33	Zpracovatelský průmysl	1 873	1 551	435	3 859
35	Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla	2 899	268	286	3 454
68	Nemovitosti	1 295	-450	1 568	2 414
45-47	Velko- a maloobchod, opravy vozidel	977	216	321	1 515

CZ v roce 2020 investovala nejvíce do oblasti financování a pojišťovnictví (64,0 %) a do zpracovatelského průmyslu (9,2 %) z celkového objemu investic v zahraničí.

9) Přímé zahraniční investice v CZ dle teritorií v r. 2020 (mil. €) *(Zdroj: Eurostat)*

Pořadí	Oblast(mil.€)	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
1	Nizozemsko	14 431	8 981	3 369	26 781
2	Lucembursko	12 673	6 055	6 717	25 446
3	Německo	12 817	9 737	1 101	23 654
4	Rakousko	6 387	9 429	580	16 396
5	Francie	3 262	5 271	1 796	10 330
9	Slovensko	2 603	2 350	-91	4 863
13	Polsko	1 903	1 881	-496	3 288
18	Maďarsko	1 317	351	-346	1 322
	EU-27	66 522	54 923	14 576	136 021
	EVROPA	74 131	59 257	16 571	149 959
	CELKEM SVĚT	80 209	61 299	17 592	159 100

V roce 2020 bylo investováno v CZ celkem 159,1 mld €, z toho 4,9 mld € (3,1 %) z SK, 3,3 mld. € (2,1 %) z PL a 1,3 mld. € (0,8 %) z HU. 85,5 % činily investice z EU. Oproti r. 2015 investice vzrostly téměř 1,5 x. Bez zajímavosti není, že v CZ bylo investováno 2 111,4 mil. € z offshorových oblastí.

10) Přímé zahraniční investice v CZ dle odvětví v r. 2020 (mil. €) *(Zdroj: Eurostat)*

NACE	Sektory a odvětví	Základní kapitál	Reinvest. zisk	Ostatní kapitál	Celkem
64-66	Finance, pojišťovnictví	16 699	22 802	5 601	45 103
10-33	Zpracovatelský průmysl	21 200	20 716	1 241	43 156
45-47	Velko- a maloobchod, opravy vozidel	9 233	8 767	1 343	19 342
68	Nemovitosti	9 072	-275	6 229	15 026
29	Výroba motorových vozidel	4 160	6 056	-855	9 361

V CZ v roce 2020 bylo ze zahraničí nejvíce investováno do oblasti financování a pojišťovnictví (28,3 %) a do zpracovatelského průmyslu (27,1 %) z celkového objemu investic ze zahraničí.

11) Bilance investičních toků CZ dle teritorií v r. 2020 (mil. €) *(Zdroj: Eurostat)*

Investice (mil.€)	do CZ	z CZ	(do - z)
SK	4 863	4 425	438
PL	3 288	1 186	2 102
HU	1 322	363	959
EU 27	136 021	35 222	100 799
Celkem	159 100	41 790	117 310

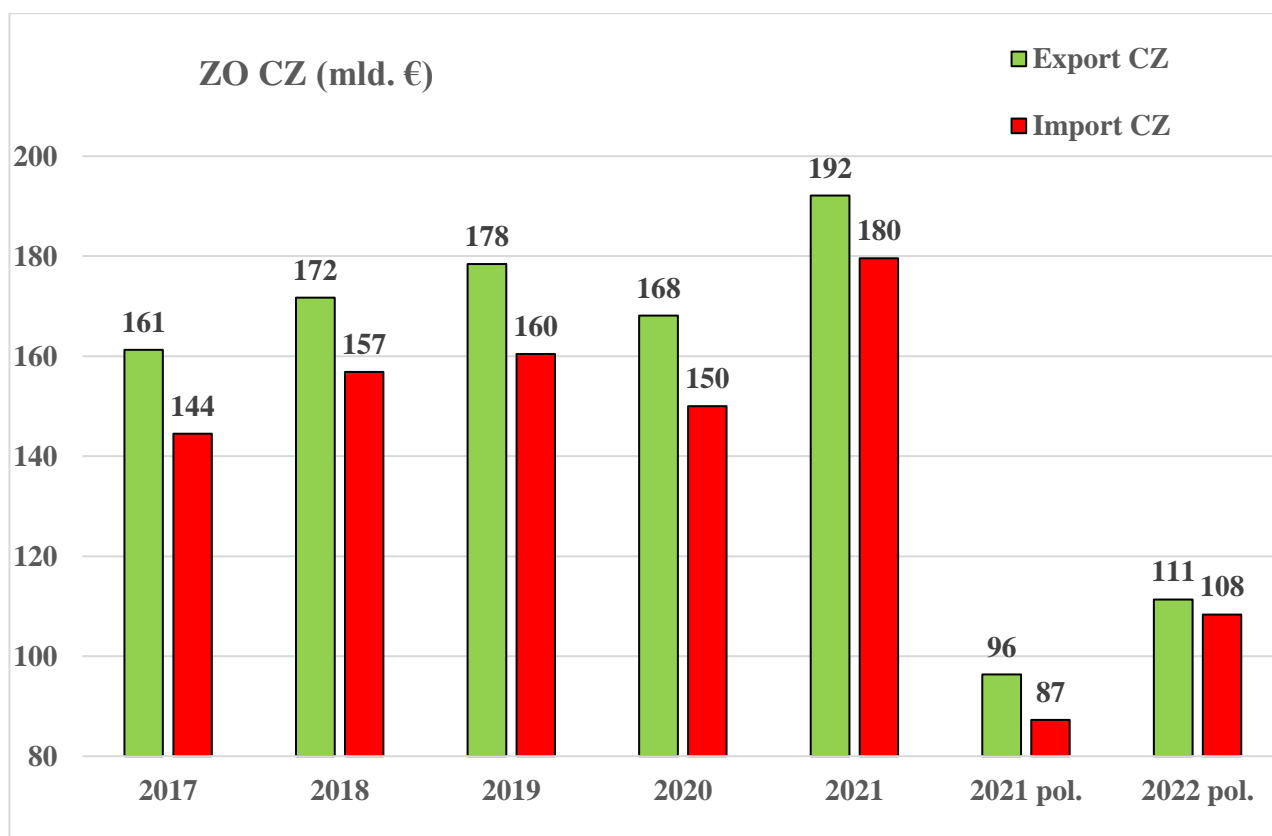
CZ měla v roce 2020 významně vyšší příjem investic ze zahraničí oproti vlastním investicím v zahraničí. V rámci V4 byly největší investiční aktivity v obou směrech s SK.

12) Balance invest. toků CZ – nejdůležit. komodity v r. 2020 (mil. €) (Zdroj: Eurostat)

Investice (mil.€)	do CZ	z CZ	(do - z)
Finance, pojišťovnictví	45 103	26 750	18 353
Zpracovatelský průmysl	43 156	3 859	39 297
Nemovitosti	15 026	2 414	12 612
Velko- a maloobchod, opravy vozidel	19 342	1 515	17 827
Výroba a rozvod elektřiny, plynu tepla	3 859	3 454	405
Výroba motorových vozidel	9 361	647	8 714

I v oblasti nejdůležitějších komodit byl tok investic do CZ významně vyšší oproti toku z CZ.

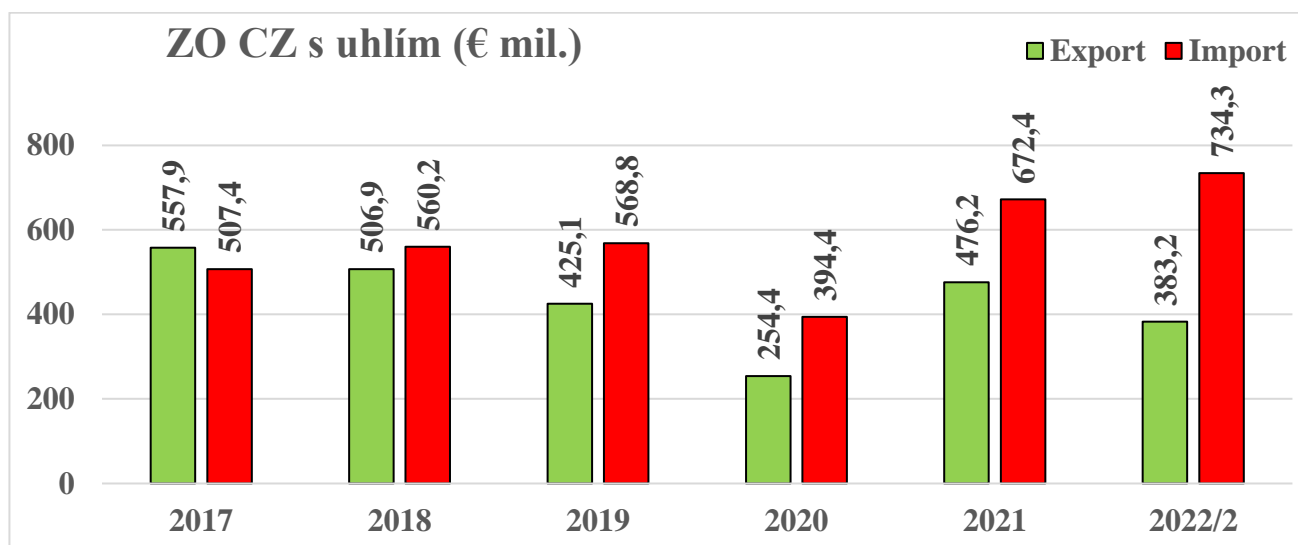
13) Zahraniční obchod CZ celkem (mld. €)

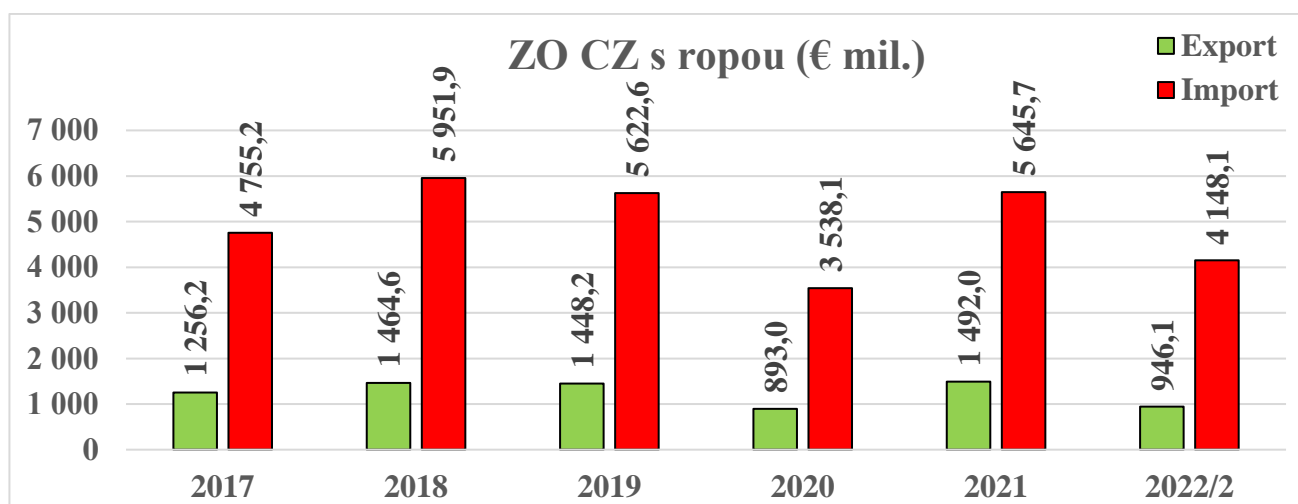
Zdroj: ČSÚ

Export i import kromě covidového roku 2020 měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude tento trend pokračovat. Vzhledem k tomu, že dynamika dovozu roste rychleji než dynamika vývozu, pozitivní saldo zahraničního obchodu se zmenšuje.

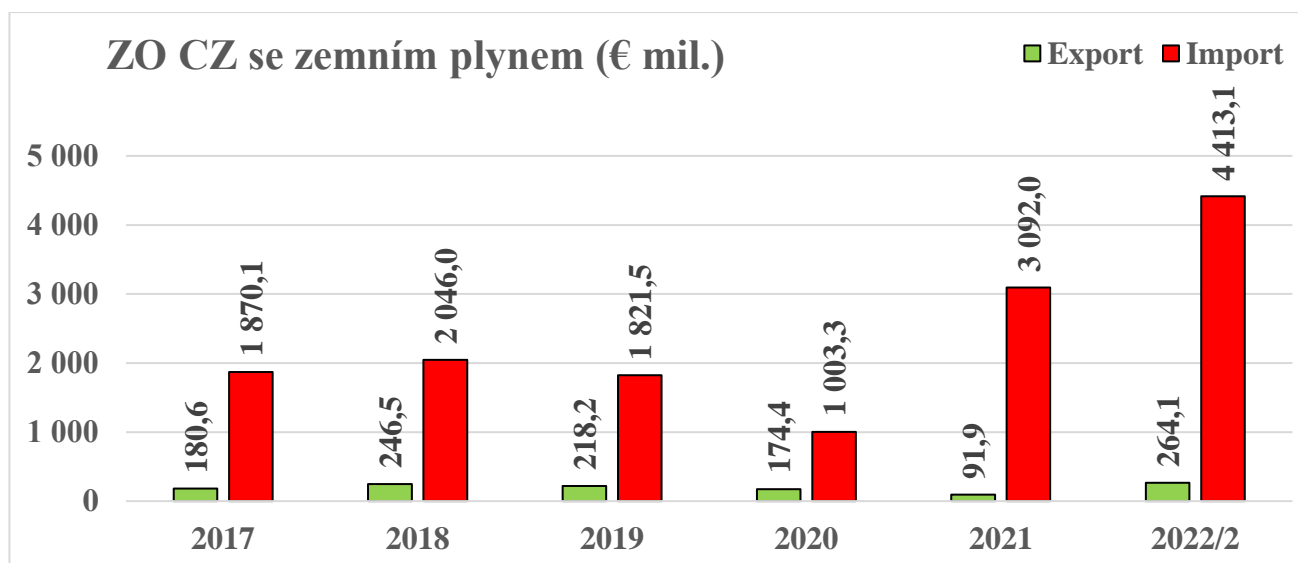
14) Zahraníční obchod CZ s energetickými komoditami celkem (mil. €)

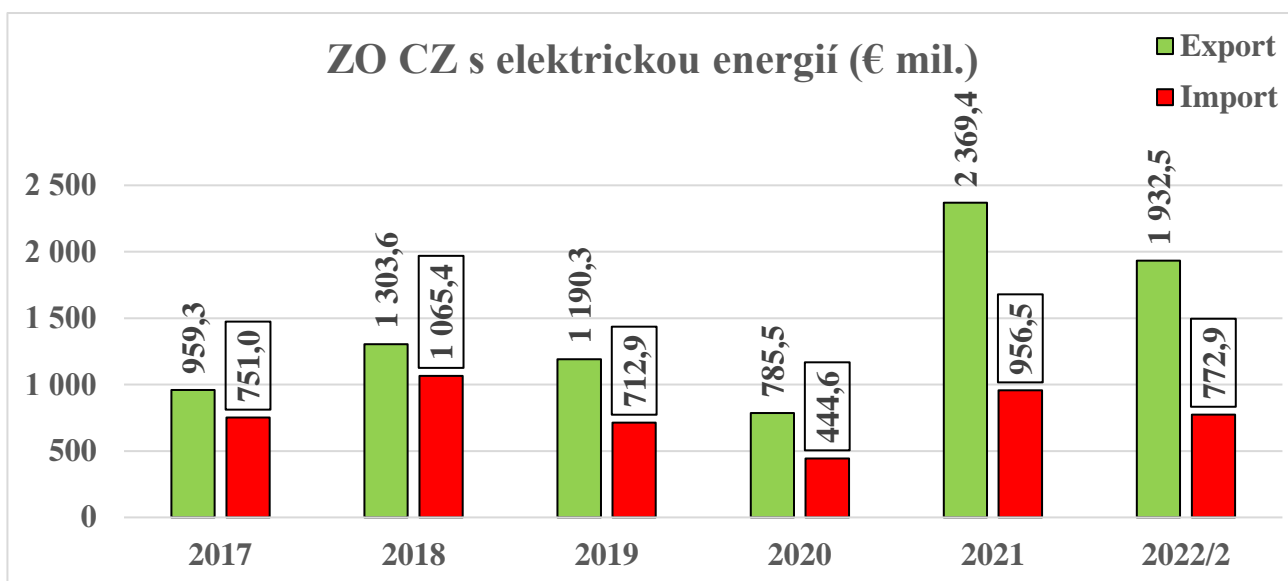
Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

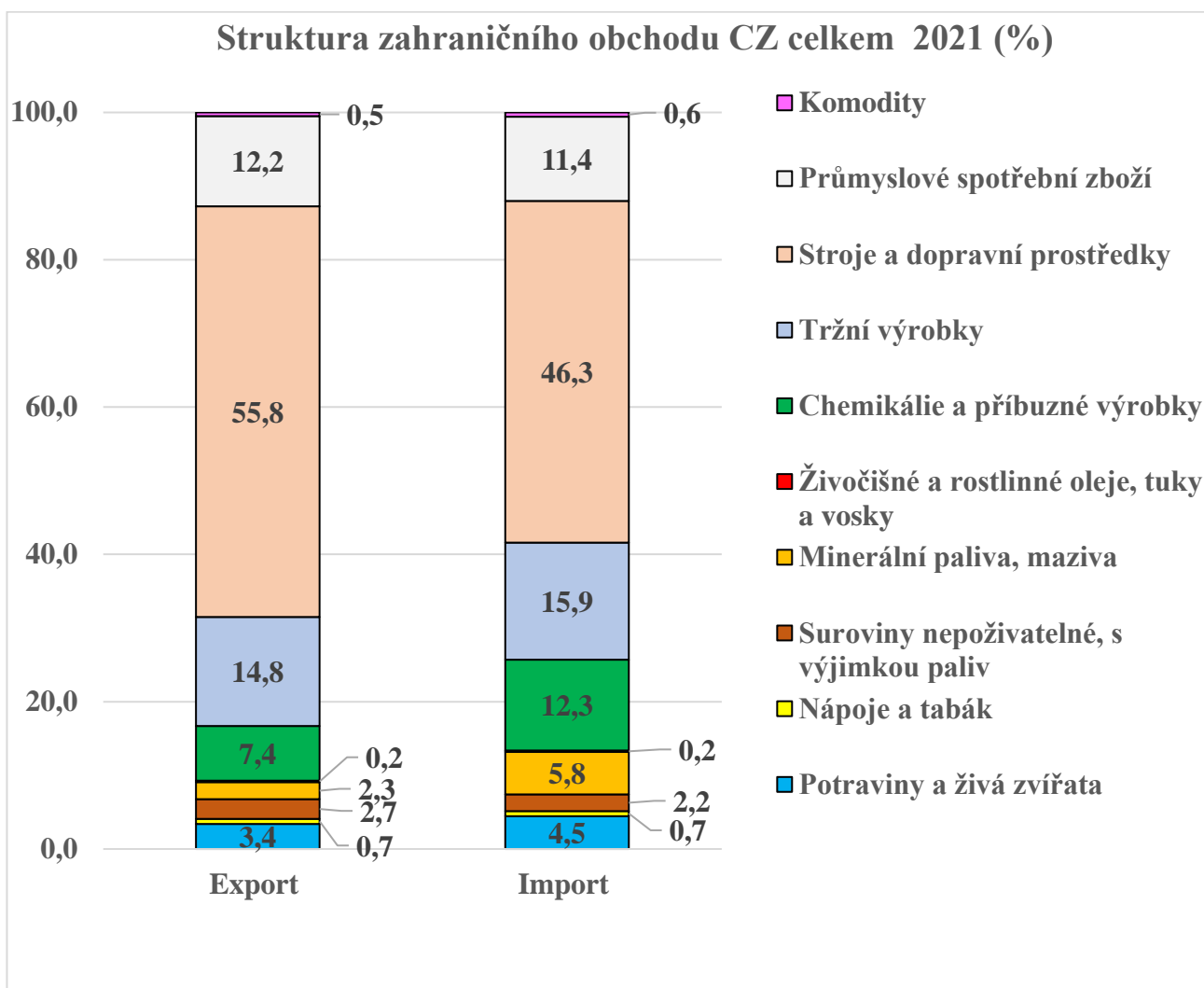
Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

- Energetické komodity v posledních dvou letech nabývají na významu
- V posledních 2 letech roste dovoz uhlí, v pololetí 2022 překonal objem dovozu objem za celý rok 2021
- Dovoz ropy je cca 4x větší než vývoz
- Dovoz zemního plynu výrazně převyšuje vývoz
- Pouze vývoz elektrické energie z energetických komodit je vyšší než dovoz
- Podíl energetických komodit na celkovém vývozu CZ v roce 2017 činil 1,8 % v roce 2022 to bylo 3,2 %, na dovozu v roce 2017 to bylo 5,5 % a v roce 2022 9,3 %

15) Struktura exportu a importu CZ v roce 2021 celkem (%)

Zdroj: ČSÚ

Dominantní komoditou jsou stroje a dopravní prostředky, struktura se téměř nemění

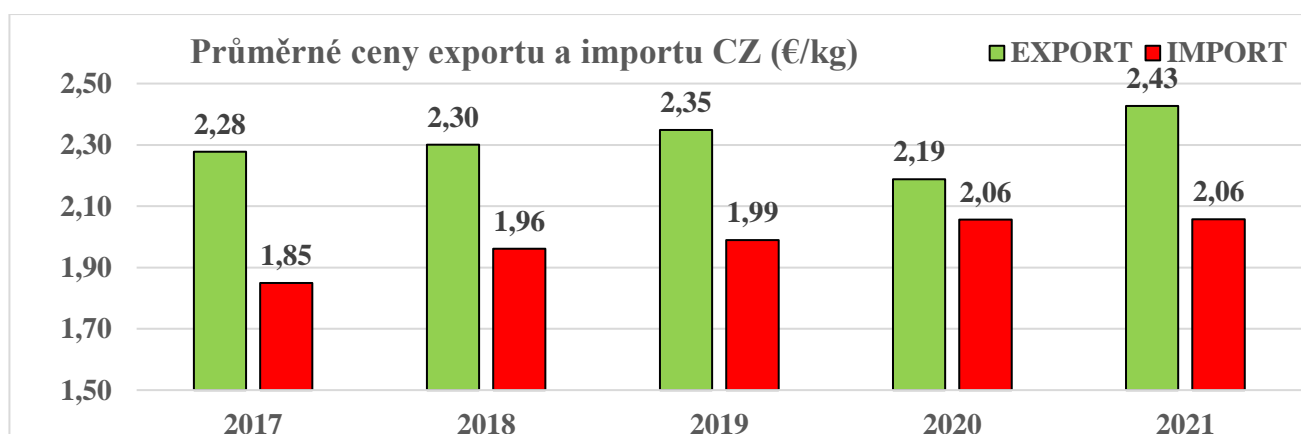
16) Bilance ZO CZ ve vybraných komoditách – celkem

	Export (mil.€)		Import (mil.€)		Export	Import	EXP/	EXP/
	2021/1-6	2022/1-6	2021/1-6	2022/1-6	22/21	22/21	IMP	IMP
					Δ %	Δ %	2021/1-6	2022/1-6
Automobily osobní	11 096	11 127	2 093	2 317	0,3	10,7	5,3	4,8
Příslušenství motorových vozidel	6 911	6 786	5 177	5 070	-1,8	-2,1	1,3	1,3
Uhlí, koks	179	382	253	729	112,9	188,8	0,7	0,5
Ropa, ropné výrobky	660	947	2 256	4 141	43,3	83,6	0,3	0,2
Zemní plyn	36	265	903	4 417	641,3	389,0	0,0	0,1
Elektrický proud	481	1 935	287	773	302,1	169,9	1,7	2,5

Zdroj: ČSÚ

- Export osobních automobilů za 1.pol.2022 meziročně vzrostl o 0,3 %, import o 10,7 %
- Export osobních automobilů je cca 5 x větší než import
- Export i import příslušenství automobilů za 1.pol.2022 meziročně poklesly o cca 2 %
- Export příslušenství osobních automobilů je cca 1,3 x větší než import
- Export uhelných komodit za 1.pol.2022 meziročně vzrostl o 112,9 %, import o 188,8 %
- Export uhlí činí cca 50 – 70 % ve srovnání s importem
- Export ropy za 1.pol.2022 meziročně vzrostl o 43,3 %, import o 83,6 %
- Export ropy činí cca 20 – 30 % ve srovnání s importem
- Export zemního plynu za 1.pol.2022 meziročně vzrostl o 641,3 %, import o 389,0 %
- Export zemního plynu činí do 10 % ve srovnání s importem
- Export elektrického proudu za 1.pol.2022 meziročně vzrostl o 302,1 %, import o 169,9 %
- Export elektrického proudu je 2,5 x vyšší ve srovnání s importem

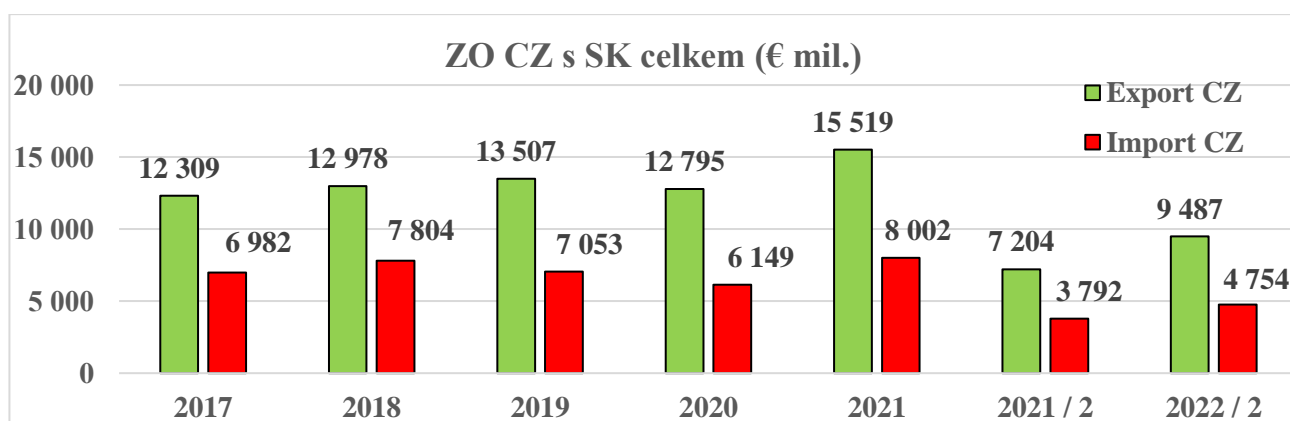
17) Ceny exportu a importu CZ – celkem

Zdroj: ČSÚ

V průběhu sledovaného období průměrné ceny exportu i importu postupně rostly mimo covidový rok 2020. Ceny exportu vzrostly o 6,6 %, ceny importu o 11,4 %. Samozřejmě, že vliv může mít i struktura nakupovaného a prodávaného zboží a služeb. Ceny exportu ve sledovaném období byly v průměru o 16,6 % vyšší než ceny importu.

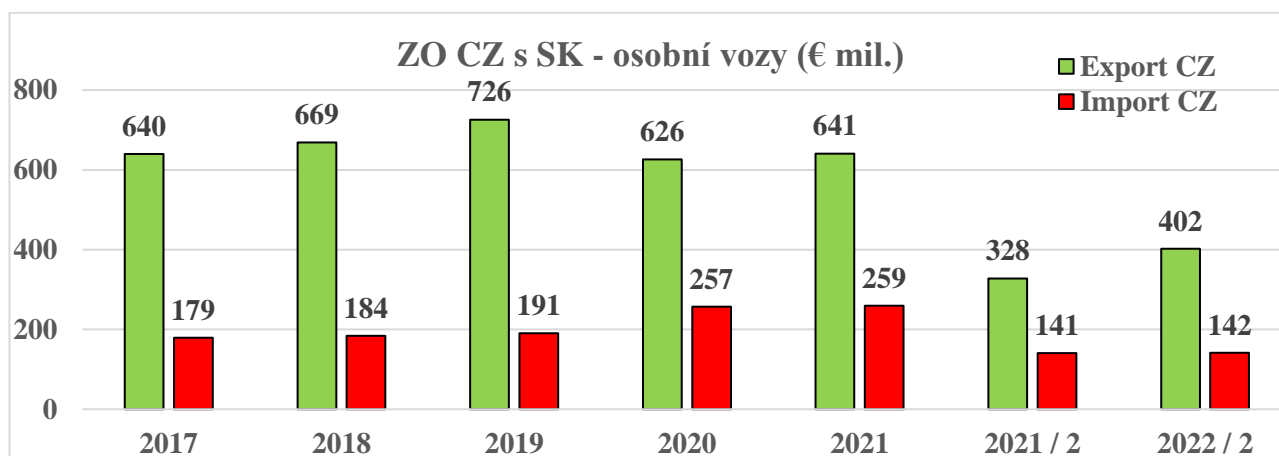
18) Zahraníční obchod CZ - SK celkem (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

Export i import kromě covidového roku 2020 měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude tento trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 o 26,1 %, dovoz z SK vzrostl o 14,6 %. Bilance ZO tak narostla o 41,1 % a je po celé období výrazně kladná. Největší podíl na ZO po celé sledované období činily stroje a dopravní prostředky. Na vývozu se podílely 40 %, na dovozu 35 %.

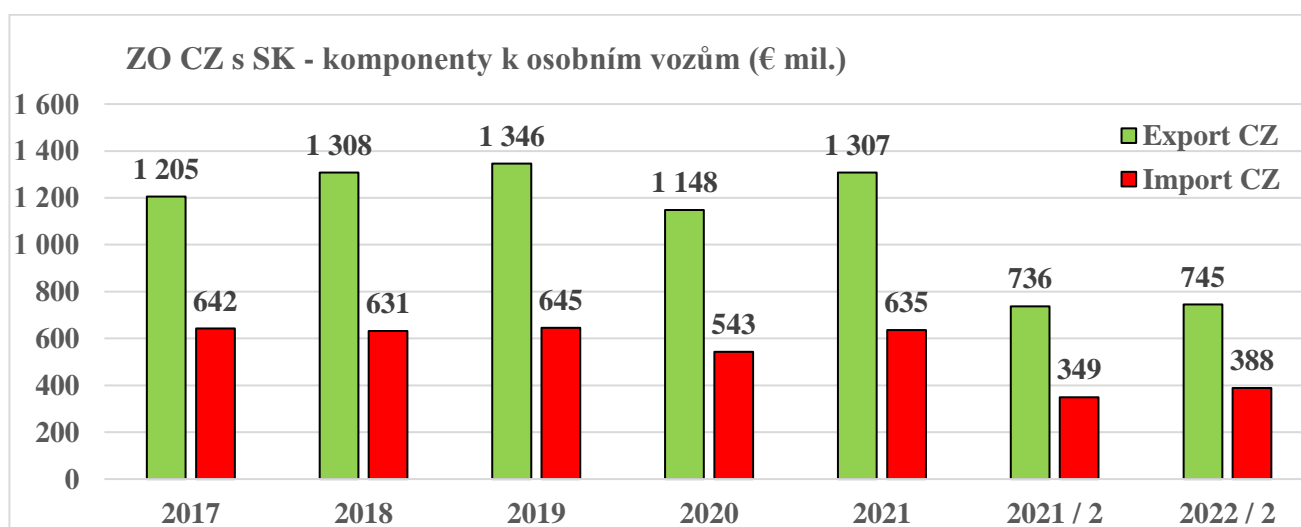
19) Zahraniční obchod CZ - SK s osobními automobily (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

Export i import osobních automobilů měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Výjimkou byly roky 2020 a 2021, které poznamenala na jedné straně pandemie covidu, na druhé straně i významný nedostatek komponent (hlavně čipů). Lze očekávat, že i v roce 2022 bude rostoucí trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 pouze o 0,2 % (důvody viz. výše), dovoz z SK vzrostl o 44,9 %. Bilance ZO se tak zhoršila v této oblasti o 17,1 %. Osobní vozy se podílely na vývozu do SK v roce 2021 pouze 4,1 %, na dovozu 3,2 %. S přihlédnutím k neúměrnému růstu velkého množství nákladů pro firemní i soukromou sféru lze očekávat, že v roce 2023 dojde k poklesu (možná i významnému) v exportu i importu této skupiny.

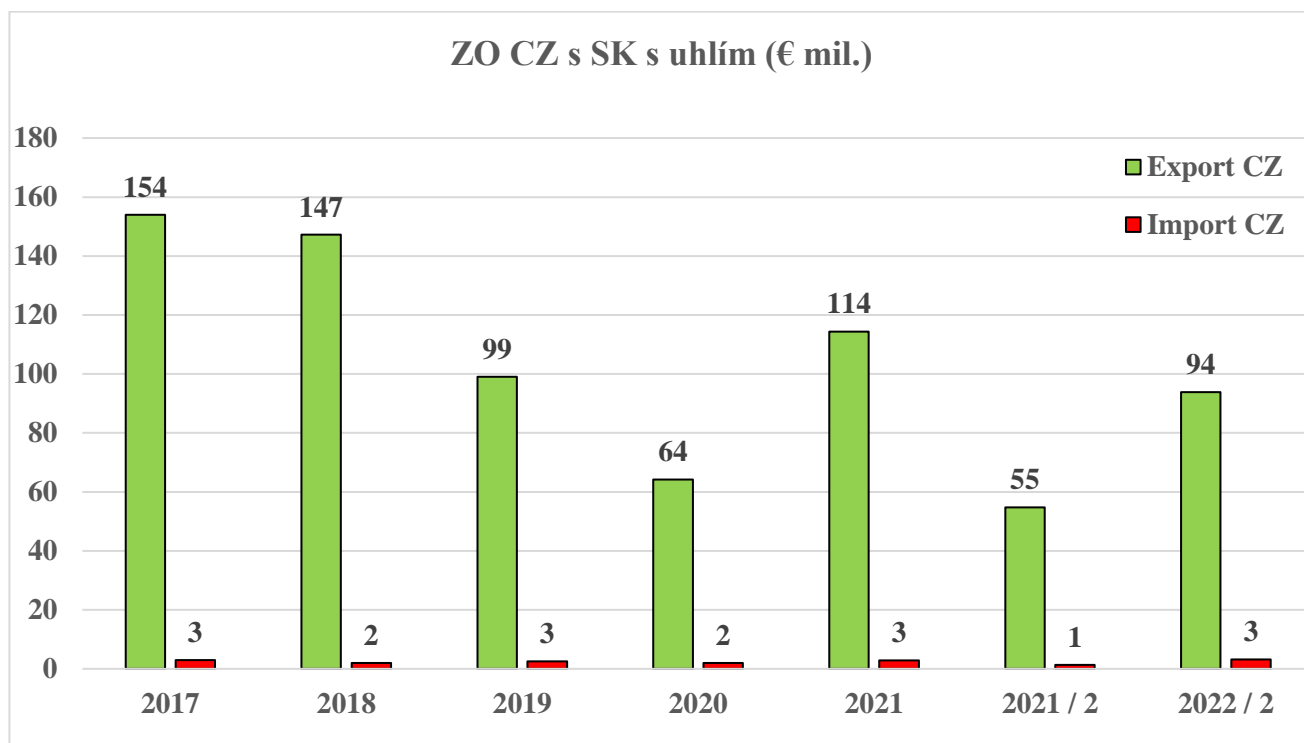
20) Zahraniční obchod CZ - SK s komponenty k motorovým vozidlům (mil. €)

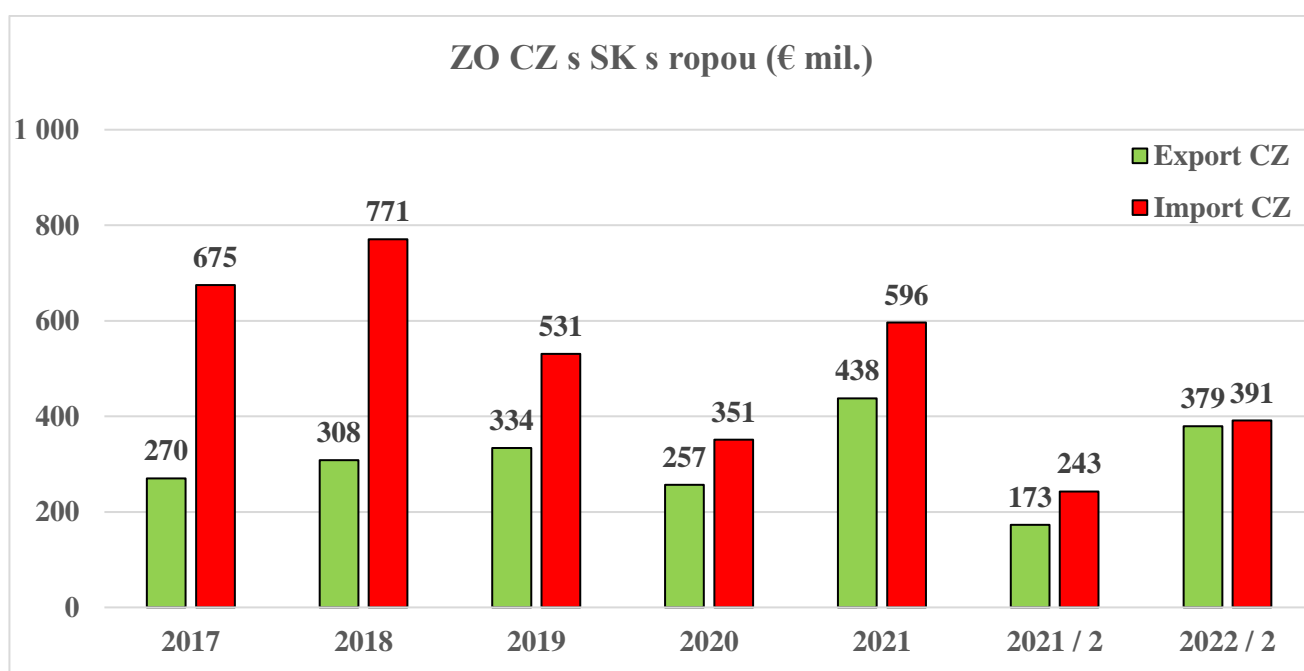
Zdroj: ČSÚ

Export i import komponent k osobním automobilům měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Výjimkou byl pouze covidový rok 2020. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude rostoucí trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 pouze o 8,5 %, dovoz z SK poklesl o 1,0 %. Komponenty k osobním vozům se podílely na vývozu v roce 2021 do SK 8,4 %, na dovozu 7,9 %.

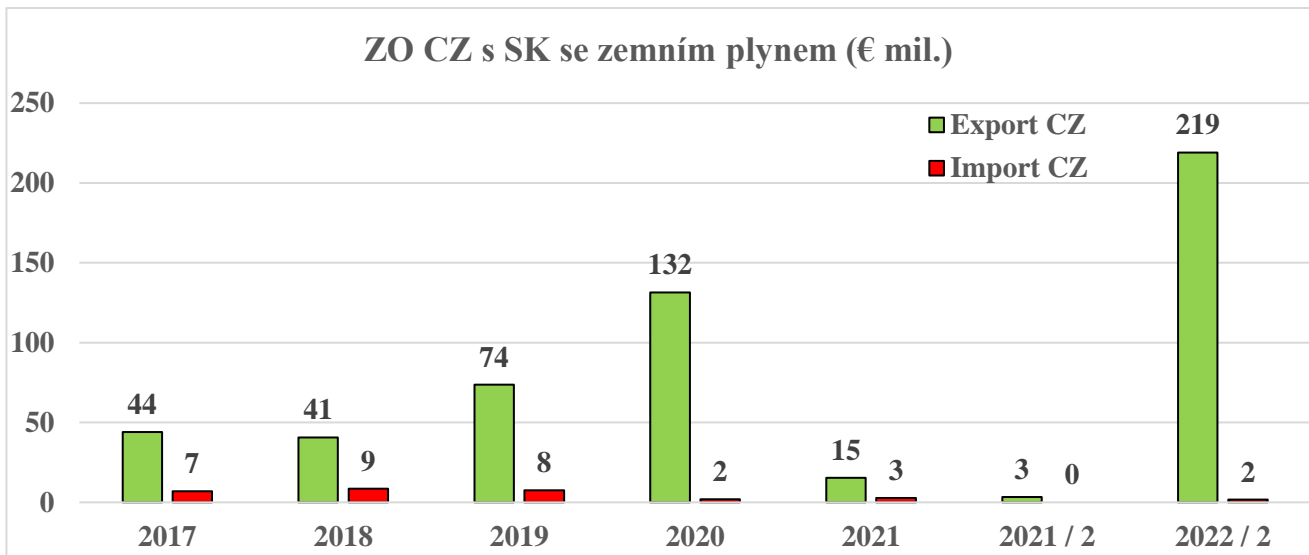
21) Zahraniční obchod CZ - SK s energetickými komoditami (mil. €)

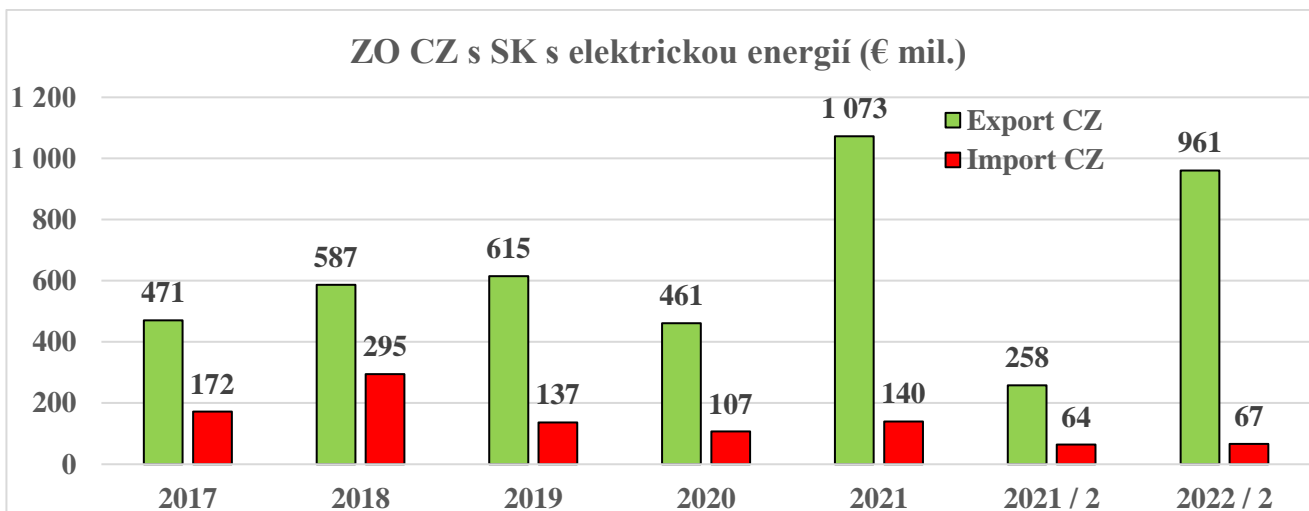
Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

I když tyto energetické komodity dělaly v roce 2021 na straně vývozu do SK 1640 mil. € (tj. 10,6 % z celkového vývozu do SK) a na straně dovozu 742 mil. € (9,3 % z celkového dovozu z SK), jedná se z celkového objemu ZO s SK o ne příliš významnou komoditu. Nicméně jak ukazuje vývoj cen těchto komodit, ale hlavně jejich nedostatek, lze v blízké budoucnosti očekávat o tyto komodity významný nárůst zájmu.

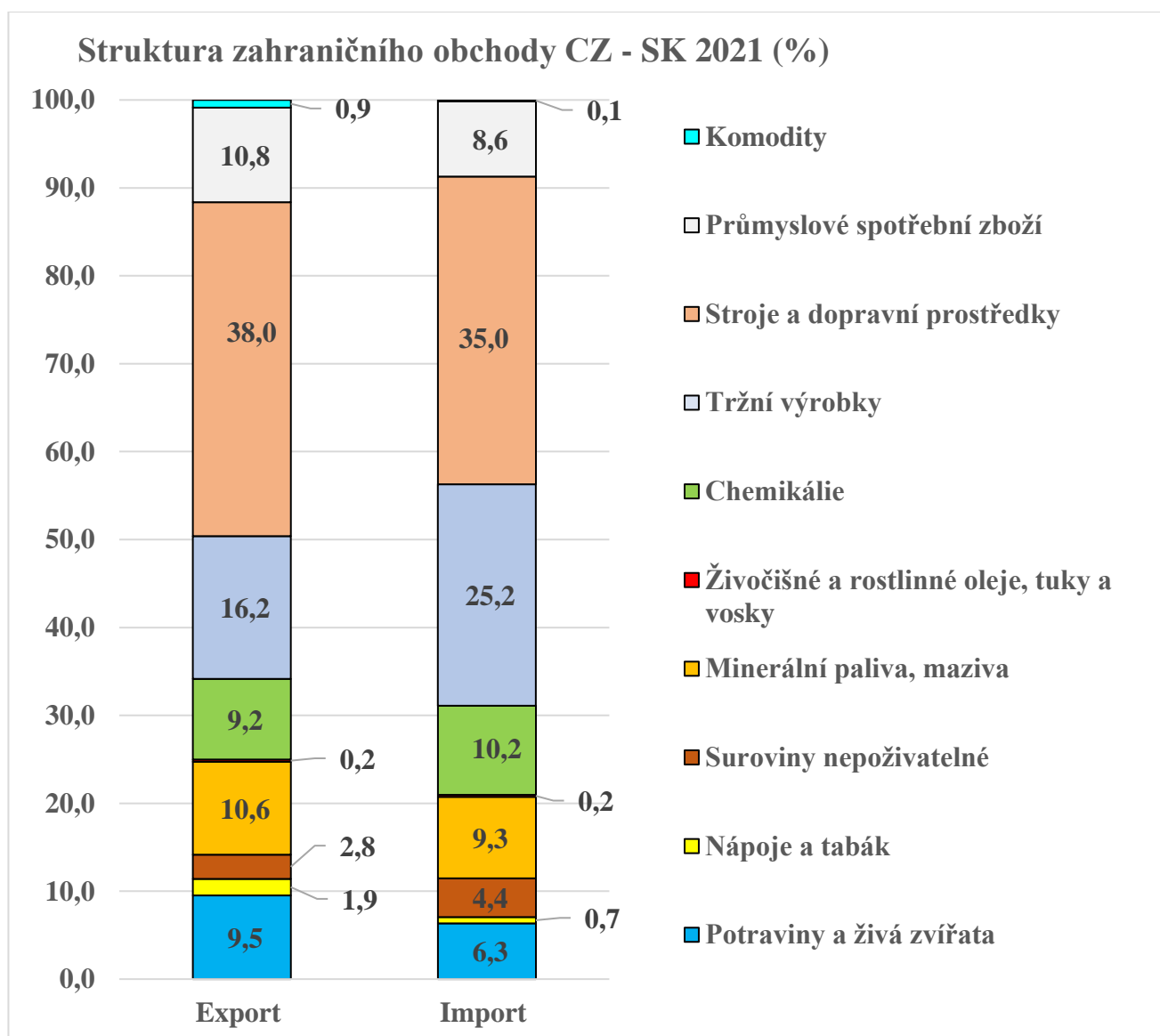
- Export uhlí z CZ měl v období 2017 – 2021 klesající trend. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovalo uhlí za cca 0,12 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,28 €/kg. Vývoz převyšoval dovoz v jednotlivých letech 30 – 50 x. Dovoz z SK byl naprosto marginální a jeho cena v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,13 do 0,16 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,24 €/kg.
- Export ropy z CZ měl v období 2017 – 2021 kolísavou úroveň, ale dle pololetních výsledků 2022 lze očekávat, že na konci roku dosáhne rekordní hodnoty kolem 800 mil. € (cca 2 x více než v předchozích letech). Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovala ropa za cca 0,60 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 1,15 €/kg. Dovoz převyšoval vývoz v jednotlivých letech 1,5

– 2 x, ale v 1. pol. 2022 je vzájemná bilance téměř vyrovnaná. Dovoz ropy z SK byl jedinou energetickou komoditou, který převyšoval vývoz z CZ. Cena v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,30 do 0,50 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,90 €/kg.

- Export zemního plynu z CZ měl v období 2017 – 2020 rostoucí tendenci. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportoval zemní plyn za cca 0,20 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 1,15 €/kg. Vývoz převyšoval dovoz v jednotlivých letech až 60x, ale k výraznému nárůstu došlo v 1. pol. 2022, kde meziročně vývoz vzrostl více než 70 x. Dovoz z SK byl naprosto marginální a jeho cena v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,30 do 0,50 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,84 €/kg.
- Export elektrické energie z CZ měl v období 2017 – 2021 rostoucí trend. K obrovskému nárůstu exportu došlo v 1. pol. 2022, kdy za toto pololetí byla vyvezena téměř stejná hodnota elektrického proudu jako za celý rok 2021. Vývoz převyšoval dovoz v jednotlivých letech 2 – 8 x. Dovoz z SK se pohyboval v jednotlivých letech od 100 do 300 mil. €.

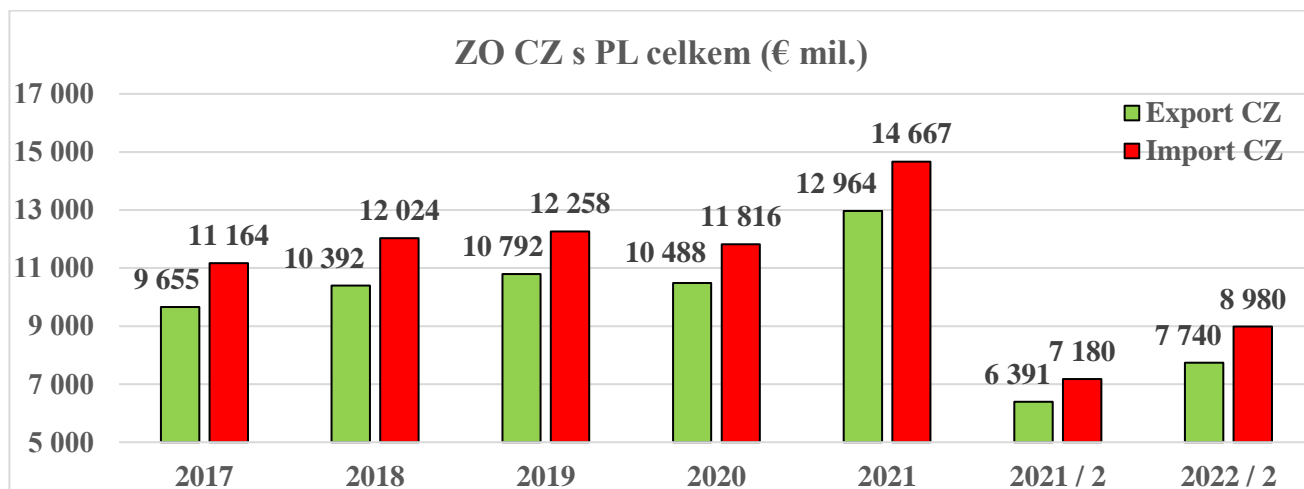
22) Struktura zahraničního obchodu CZ - SK 2021 (%)

Zdroj: ČSÚ

Struktura se významně nemění, v r. 2022 roste význam energetických komodit, jednotlivé skupiny jsou vyrovnané.

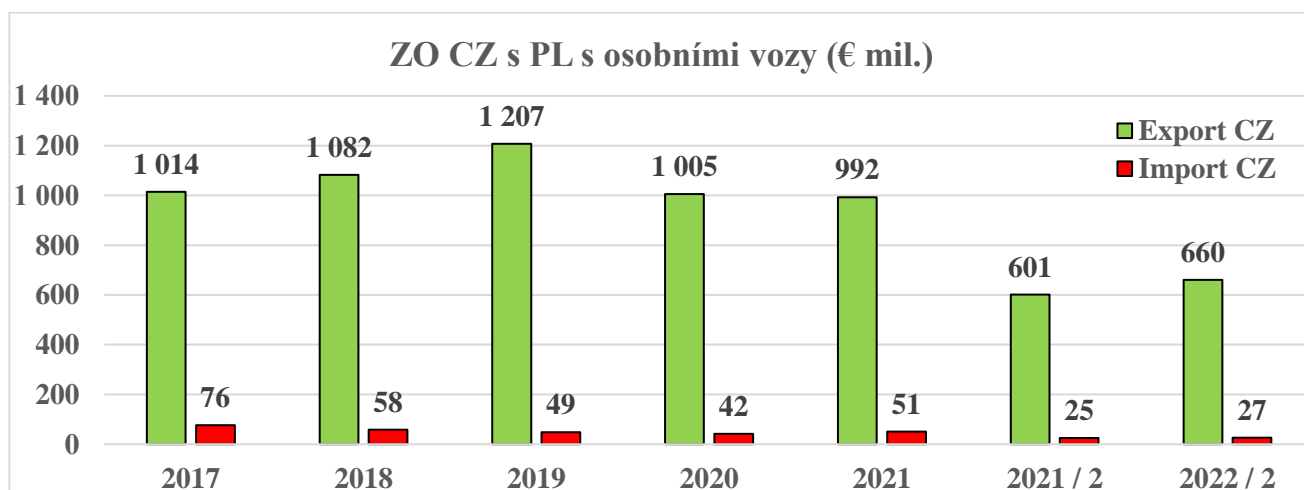
23) Zahraniční obchod CZ - PL celkem (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

Export i import kromě covidového roku 2020 měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude tento trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 o 34,3 %, dovoz vzrostl o 31,4 %. Bilance ZO byla po celé sledované období záporná a schodek ZO se prohloubil o 12,9 %. Největší podíl na ZO po celé sledované období činily stroje a dopravní prostředky. Na vývozu se podílely 42 - 45 %, na dovozu 26 - 30 %.

24) Zahraniční obchod CZ - PL s osobními automobily (mil. €)

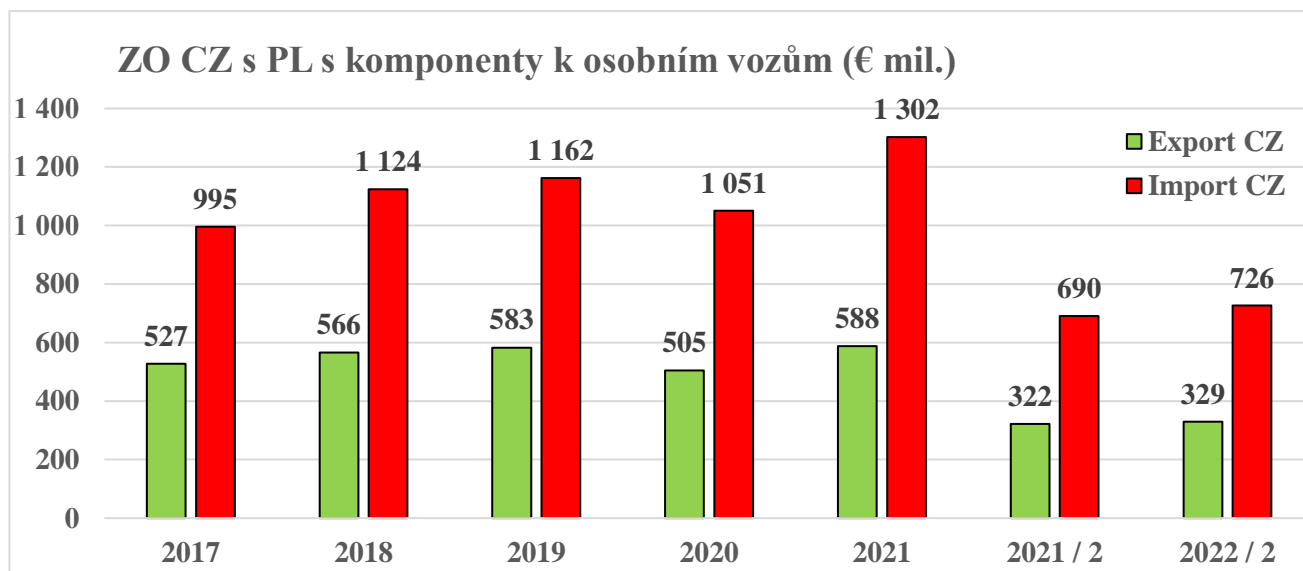

Zdroj: ČSÚ

Export osobních automobilů měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Výjimkou byly roky 2020 a 2021, které poznamenala na jedné straně pandemie covidu, na straně druhé i významný nedostatek komponent (hlavně čipů). Lze očekávat, že i v roce 2022 bude rostoucí trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 oproti roku 2017 poklesl o 2,2 % (důvody viz. výše), dovoz poklesl dokonce o 33,6

% . Bilance ZO se tak zlepšila v této oblasti o 0,3 %. Osobní vozy se podílely na vývozu do PL v roce 2021 pouze 7,7 %, na dovozu 0,3 %. S přihlédnutím k neúměrnému růstu velkého množství nákladů pro firemní i soukromou sféru lze očekávat, že v roce 2023 dojde k poklesu (možná i významnému) v exportu i importu této skupiny.

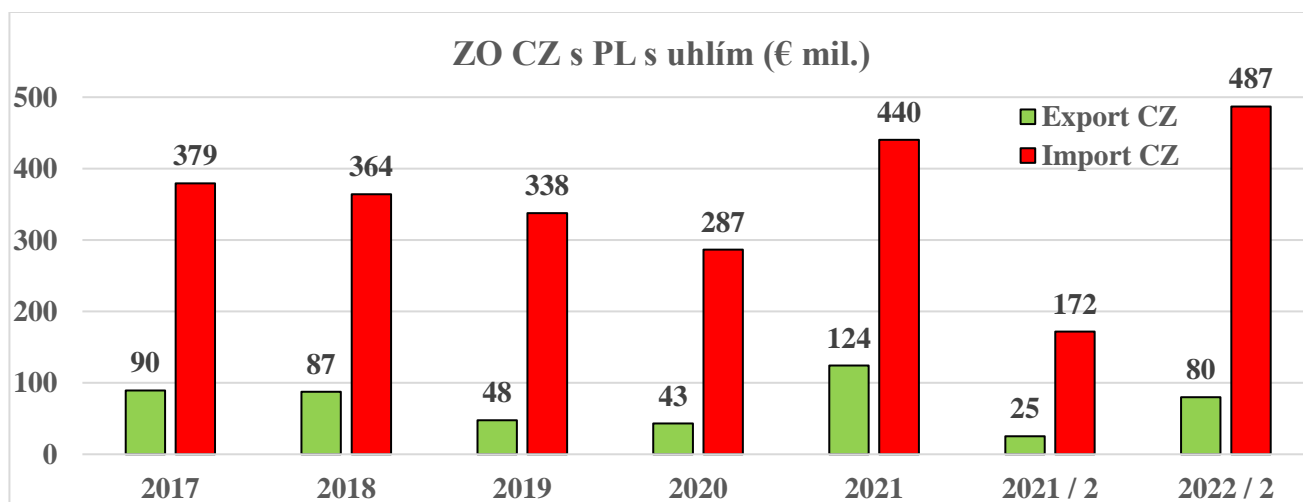
25) Zahraniční obchod CZ - PL s komponenty k motorovým vozidlům (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

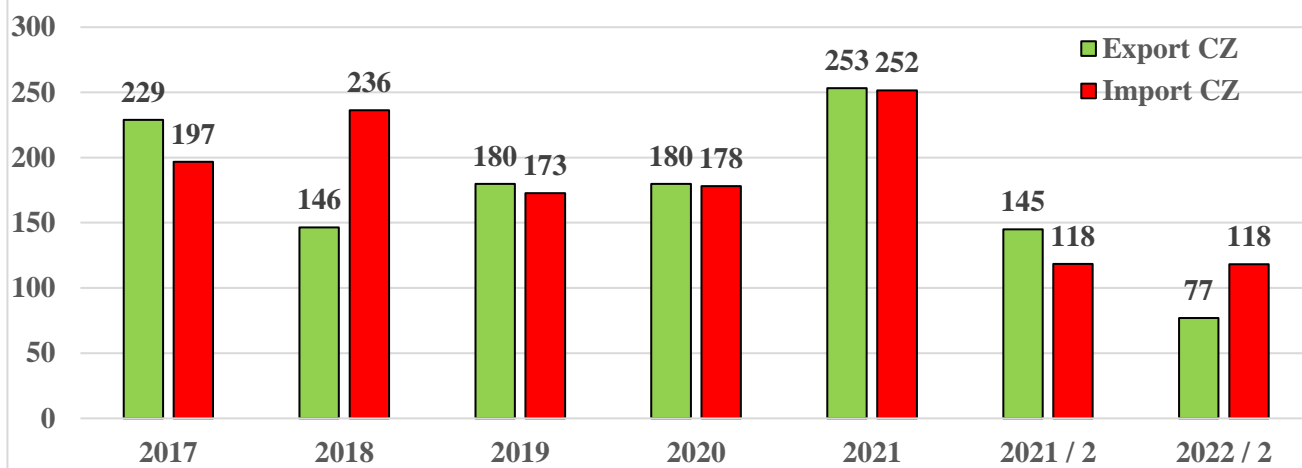
Zatím co export této skupiny měl téměř konstantní úroveň, import komponent k osobním automobilům měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Výjimkou byl pouze covidový rok 2020. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude rostoucí trend pokračovat v obou směrech obchodu. Vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 pouze o 11,6 %, dovoz vzrostl o 30,9 %. Komponenty k osobním vozům se podílely na vývozu v roce 2021 do PL 4,5 %, na dovozu 8,9 %. Částečně překvapivá je skutečnost, že dovozy této skupiny výrobků jsou cca 2 x vyšší oproti vývozům, což se dá pravděpodobně alespoň částečně vysvětlit, že většina zákazníků se snaží nakupovat levnější náhradní díly ve srovnání se západními originály. Dle dostupných informací je PL ve výrobě kopií těchto dílů velmi silné.

26) Zahraniční obchod CZ - PL s energetickými komoditami (mil. €)

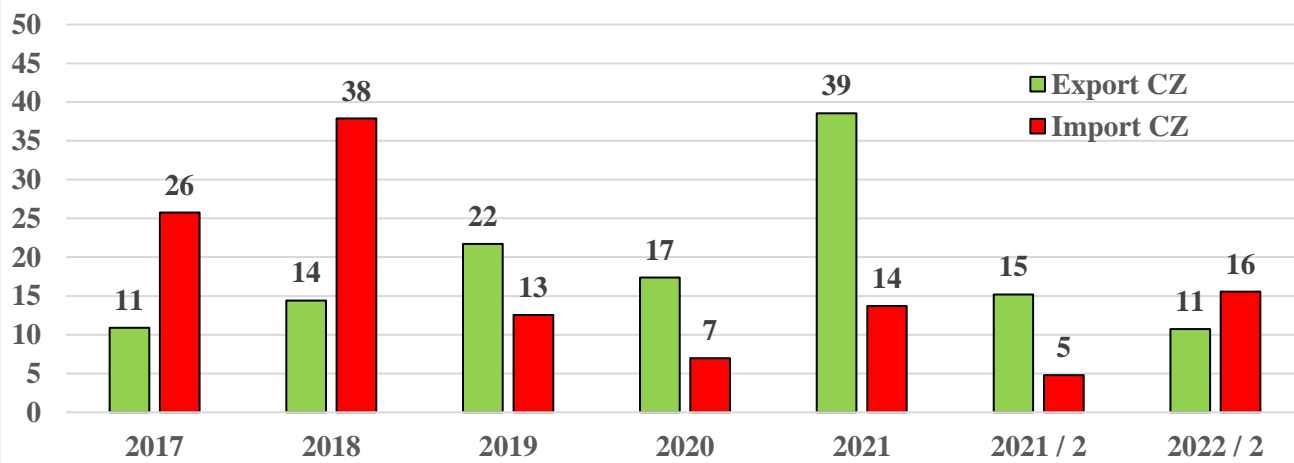
Zdroj: ČSÚ

ZO CZ s PL s ropou (€ mil.)

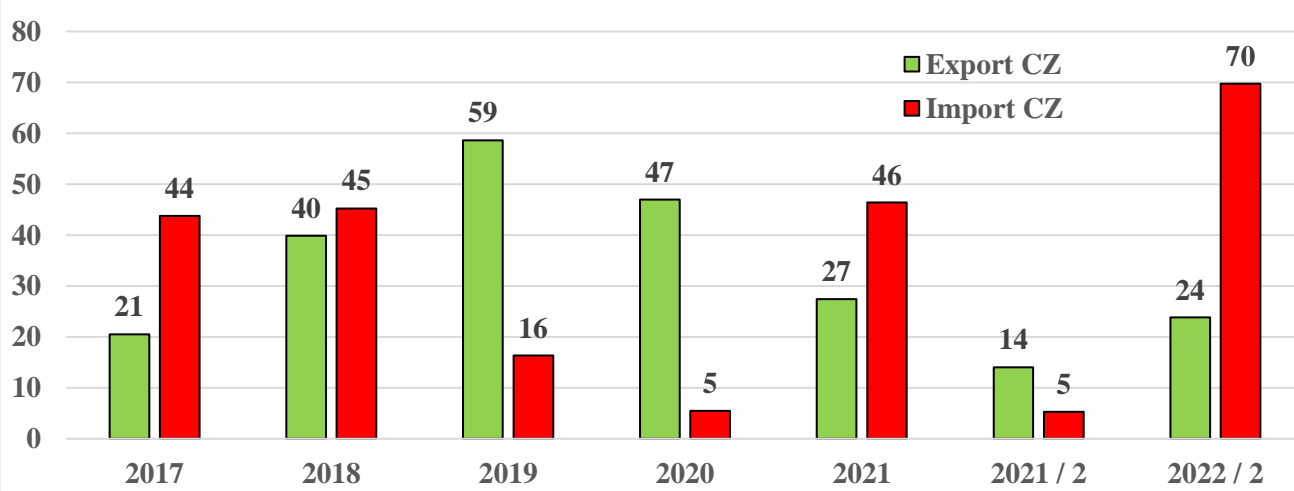
Zdroj: ČSÚ

ZO CZ s PL se zemním plynem (€ mil.)

Zdroj: ČSÚ

ZO CZ s PL s elektrickou energií (€ mil.)

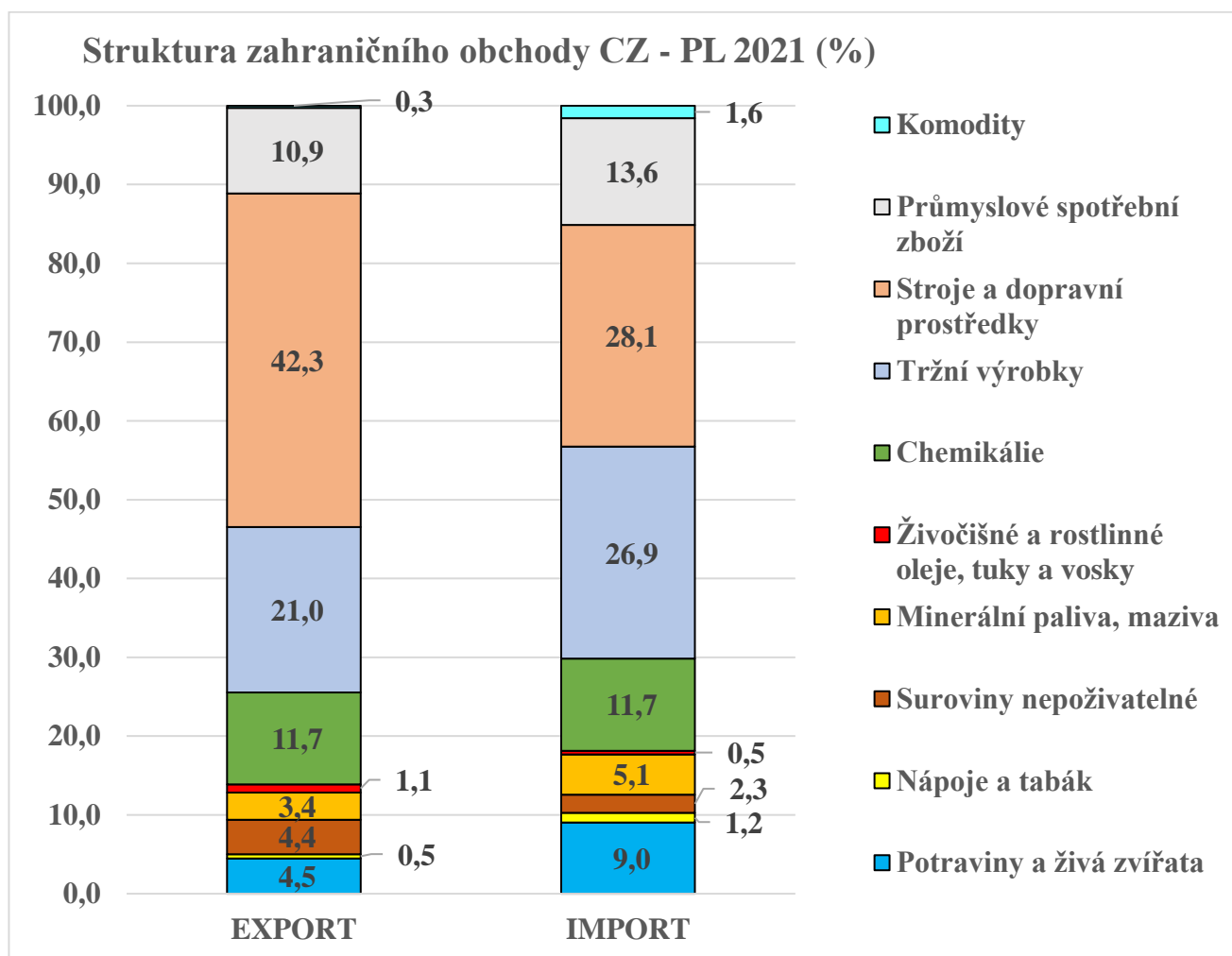

Zdroj: ČSÚ

I když tyto energetické komodity dělaly v roce 2021 na straně vývozu do PL 443 mil. € (tj. 3,4 % z celkového vývozu do PL) a na straně dovozu 752 mil. € (5,1 % z celkového dovozu z PL), jedná se z celkového objemu ZO s PL o ne příliš významnou komoditu.

- Export uhlí z CZ měl v období 2017 – 2020 klesající trend. V roce 2021 však došlo k poměrně k výraznému nárůstu a tento rostoucí trend ještě zrychlil v 1. pol. 2022. Z předběžných odhadů se tak dá očekávat, že v roce 2022 může dojít k nárůstu exportu oproti roku 2021 i o více než 30 %. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovalo uhlí za cca 0,10 – 0,20 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,25 €/kg. Dovoz převyšoval vývoz v jednotlivých letech 4 – 5 x. Dovoz z PL byl v průběhu 2017 – 2021 realizován za ceny od 0,09 do 0,12 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,25 €/kg.
- Export ropy z CZ měl v období 2017 – 2021 kolísavou úroveň, ale dle pololetních výsledků 2022 lze očekávat, že na konci roku 2022 dosáhne cca 60 % úrovně roku 2021. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovala ropa za ceny od 0,36 do 0,55 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,78 €/kg. Dovozy i vývozy byly v jednotlivých letech téměř vyrovnané. Cena dovozu v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,35 do 0,51 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,80 €/kg.
- Export i import zemního plynu měl v období 2017 – 2020 kolísavou tendenci. Oba směry zahraničního obchodu měly v celkovém objemu marginální význam. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportoval zemní plyn za 0,30 – 0,53 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,62 €/kg. Cena dovozu v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,32 do 0,58 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,87 €/kg.
- Export i import elektrické energie měly v období 2017 – 2021 kolísavý trend. K obrovskému nárůstu exportu ZO v obou směrech došlo v 1. pol. 2022, kdy za toto pololetí byla vyvezena téměř stejná hodnota elektrického proudu jako za celý rok 2021 a v dovozu tato hodnota dosáhla téměř dvojnásobku oproti roku 2021.

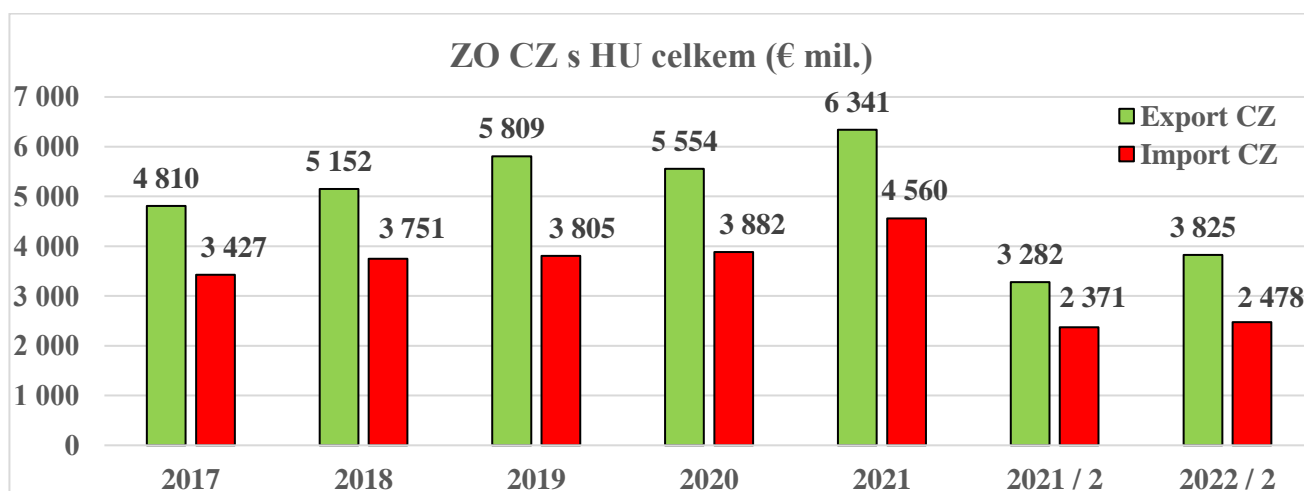
27) Struktura zahraničního obchodu CZ - PL 2021 (%)

Zdroj: ČSÚ

Struktura se významně nemění, v r. 2022 roste význam energetických komodit. Export strojů a dopravních prostředků je výrazně vyšší oproti importu.

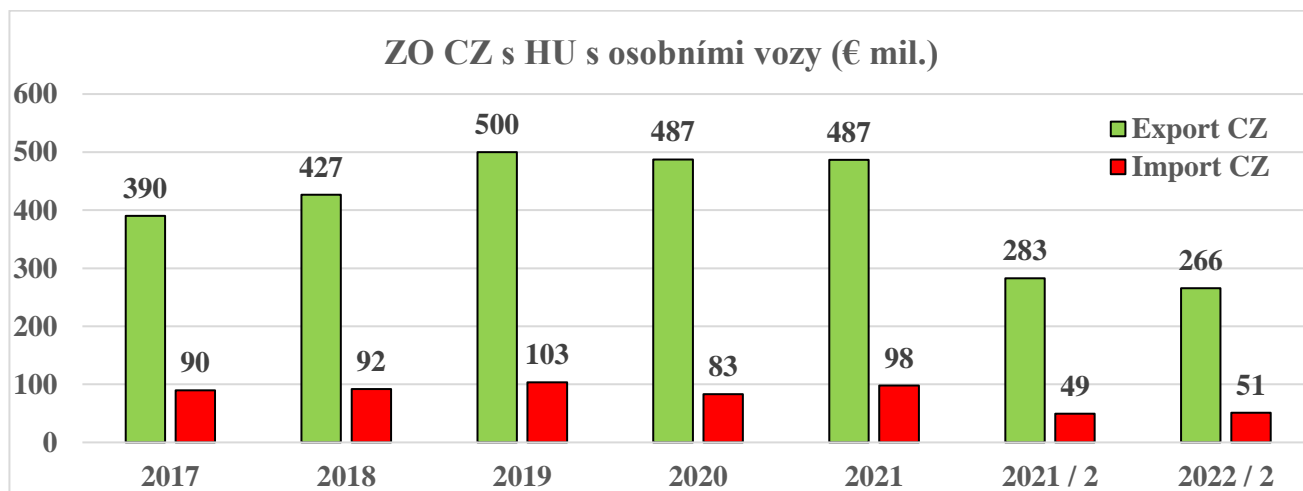
28) Zahraniční obchod CZ - HU celkem (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

Export i import kromě covidového roku 2020 měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude tento trend pokračovat. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 o 31,8 %, dovoz vzrostl o 33,1 %. Bilance ZO byla po celé sledované období kladná a vzrostla o 28,8 %. Největší podíl na ZO po celé sledované období činily stroje a dopravní prostředky. Na vývozu se podílely 53 - 60 %, na dovozu 45 - 55 %.

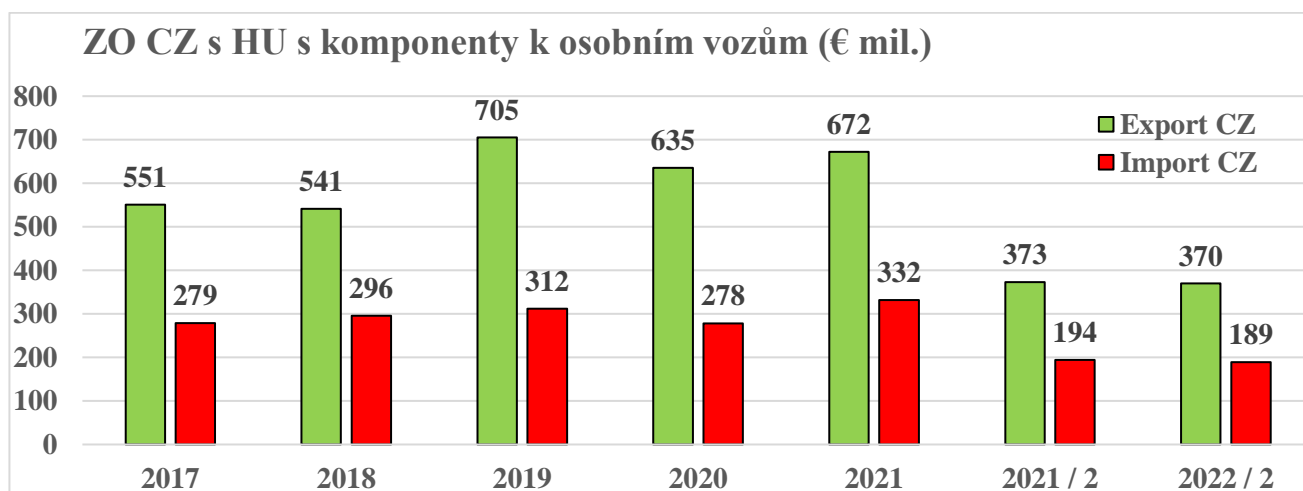
29) Zahraněční obchod CZ - HU s osobními automobily (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

Export osobních automobilů měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. Výjimkou byly roky 2020 a 2021, které poznamenala jak pandemie covidu, tak i významný nedostatek komponent (hlavně čipů). Lze očekávat, že i v roce 2022 dojde k mírnému poklesu oproti roku 2021. Zatím co vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 o 24,7 % (základna roku 2017 byla nízká), dovoz vzrostl o 9,1 %. Bilance ZO se tak zlepšila v této oblasti o 29,7 %. Osobní vozy se podílely na vývozu do HU v roce 2021 pouze 7,7 %, na dovozu 2,1 %. S přihlédnutím k neúměrnému růstu velkého množství nákladů pro firemní i soukromou sféru lze očekávat, že v roce 2023 dojde k poklesu (možná i významnému) v exportu i importu této skupiny. Po celé sledované období byl vývoz cca 5 x vyšší.

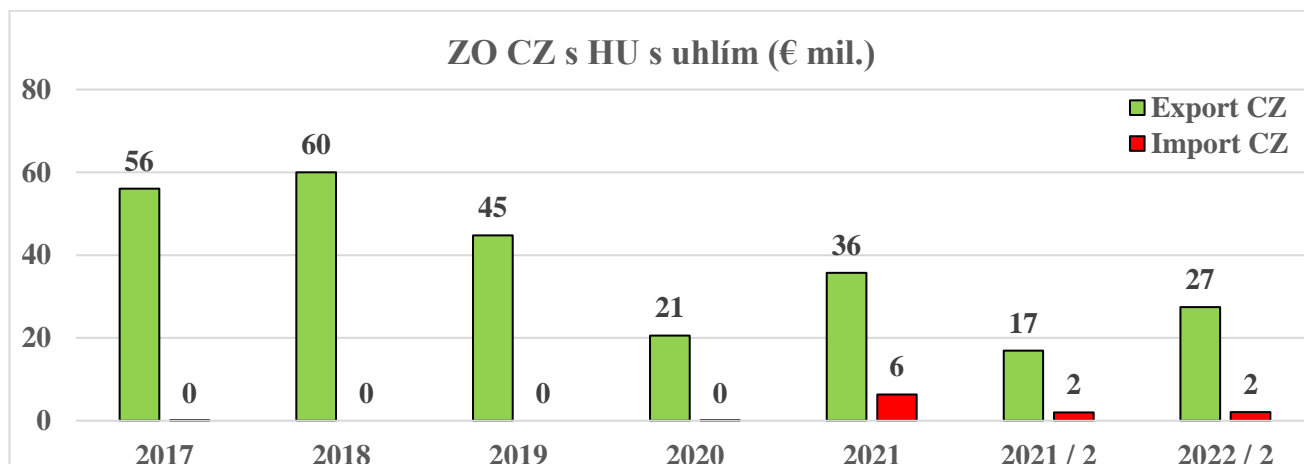
30) Zahraněční obchod CZ - HU s komponenty k motorovým vozidlům (mil. €)

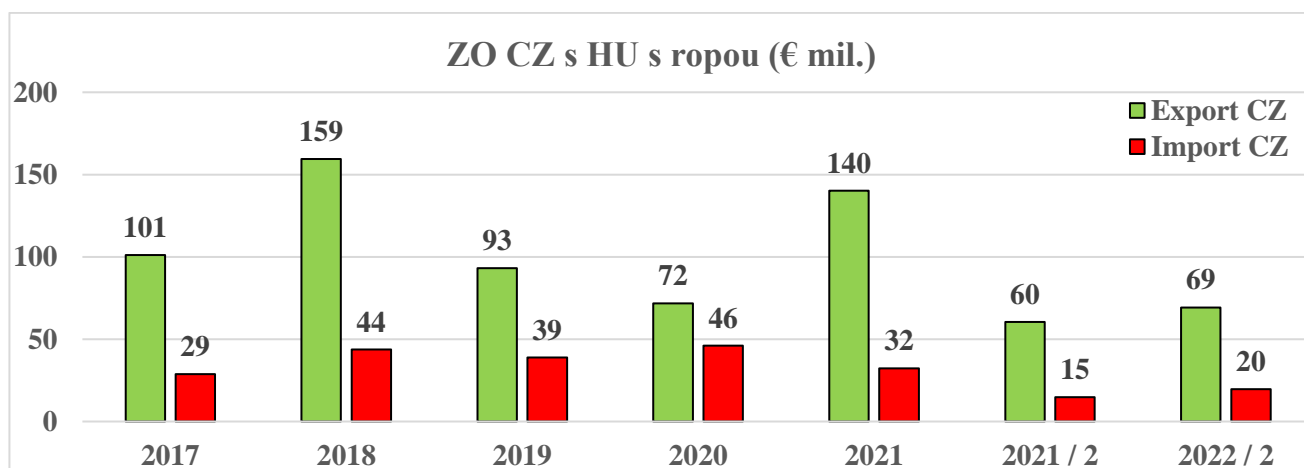
Zdroj: ČSÚ

Export i import komponent k osobním automobilům měl v období 2019 - 2021 konstantní tendenci. Lze očekávat, že i v roce 2022 bude dosaženo podobných výsledků jako v roce předchozím. Vývoz v roce 2021 vzrostl oproti roku 2017 o 21,9 %, dovoz vzrostl o 19,2 %. Komponenty k osobním vozům se podílely na vývozu v roce 2021 do HU 10,6 %, na dovozu 7,2 %. Vývozy této skupiny výrobků jsou cca 2 x vyšší oproti dovozům.

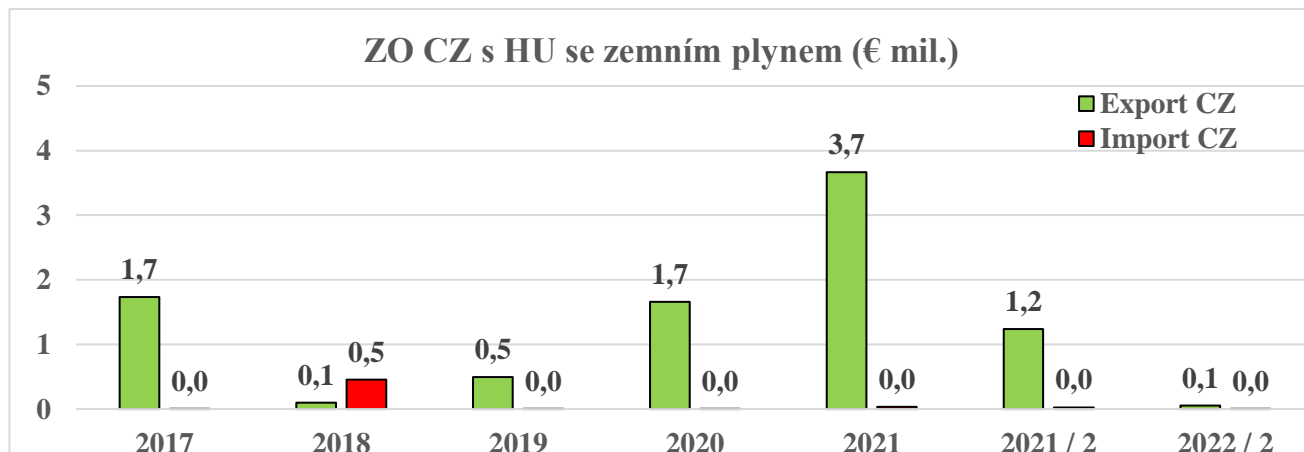
31) Zahraniční obchod CZ - HU s energetickými komoditami (mil. €)

Zdroj: ČSÚ

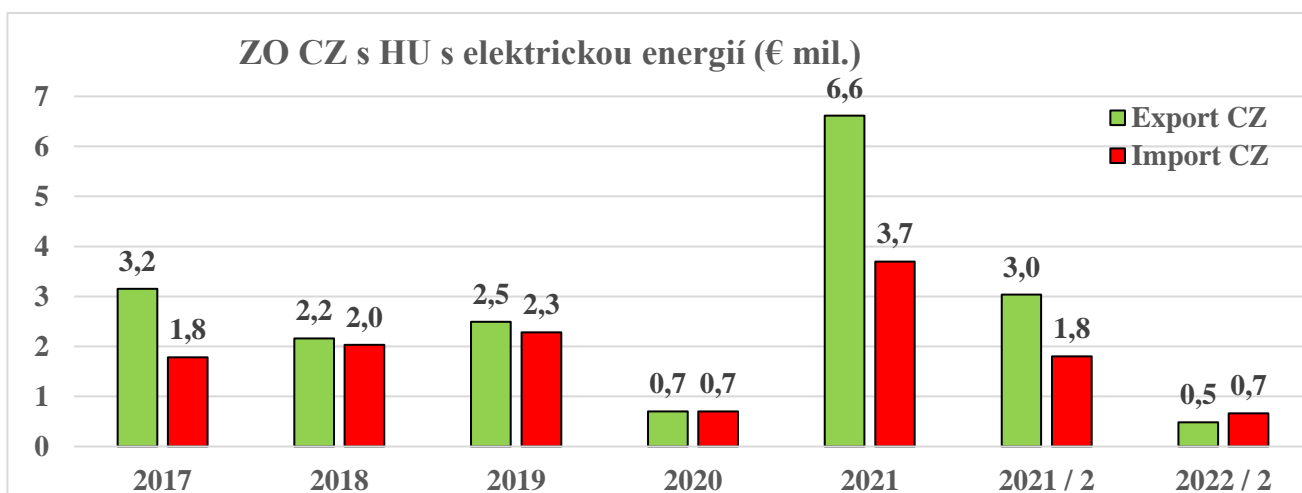

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

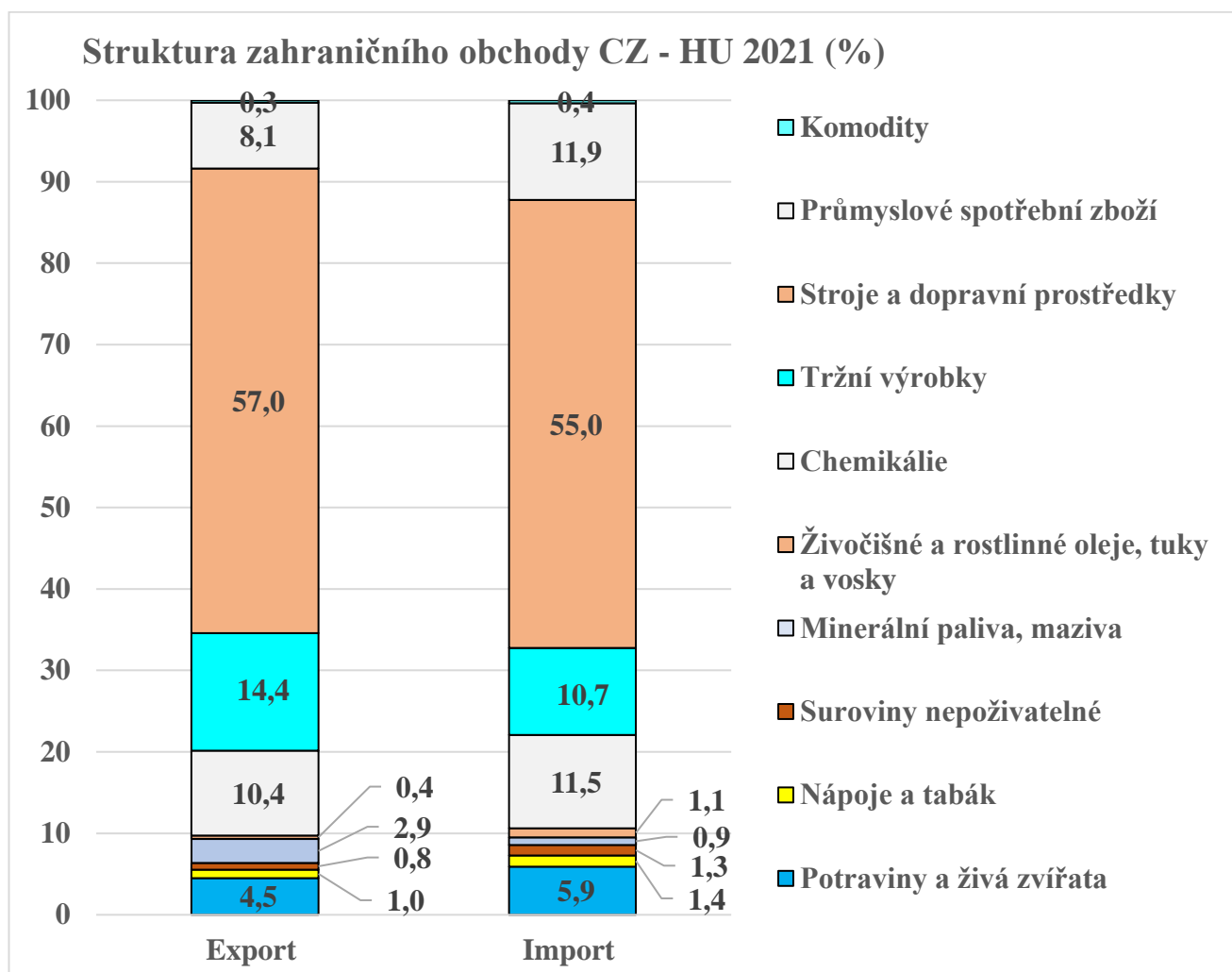
Tyto energetické komodity dělaly v roce 2021 na straně vývozu do HU 189 mil. € (tj. 3,0 % z celkového vývozu do HU) a na straně dovozu 42 mil. € (0,9 % z celkového dovozu z HU), Jedná se o ne příliš významnou komoditu ZO s HU.

- Export uhlí z CZ měl v období 2017 – 2020 klesající trend. V roce 2021 došlo k jeho nárůstu a tento rostoucí trend ještě zrychlil v 1. pol. 2022. Dá se očekávat, že v roce 2022 se jeho úroveň přiblíží rekordním hodnotám za toto období a může dojít k nárůstu exportu oproti roku 2021 i o více než 50 %. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovalo uhlí za cca 0,10 – 0,15 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,28 €/kg. Vývoz většinou převyšoval dovoz v jednotlivých letech. Dovoz z HU byl v průběhu 2017 – 2021 realizován za ceny od 0,10 do 0,14 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,47 €/kg.
- Zatím co export ropy z CZ měl v období 2017 – 2021 kolísavou úroveň, import byl téměř konstantní. Výsledky roku 2022 na obou stranách obchodu lze očekávat obdobné, jako v minulém roce. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportovala ropa za ceny od 0,43 do 0,64 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 1,03 €/kg. Cena dovozu v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,32 do 0,56 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 0,89 €/kg.

Export i import zemního plynu měl v období 2017 – 2020 naprosto zanedbatelnou úroveň. Zatím co v období 2017 – 2021 se exportoval zemní plyn za 0,27 – 0,93 €/kg, v 1. pol. 2022 byla exportní cena 0,62 €/kg. Cena dovozu v průběhu 2017 – 2021 se pohybovala od 0,32 do 0,58 €/kg, v 1. pol. 2022 byla dovozní cena 7,83 €/kg (pouze 6,9 tun).

- Export i import elektrické energie měly v období 2017 – 2021 měly pouze marginální význam, export většinou mírně převládal nad importem.

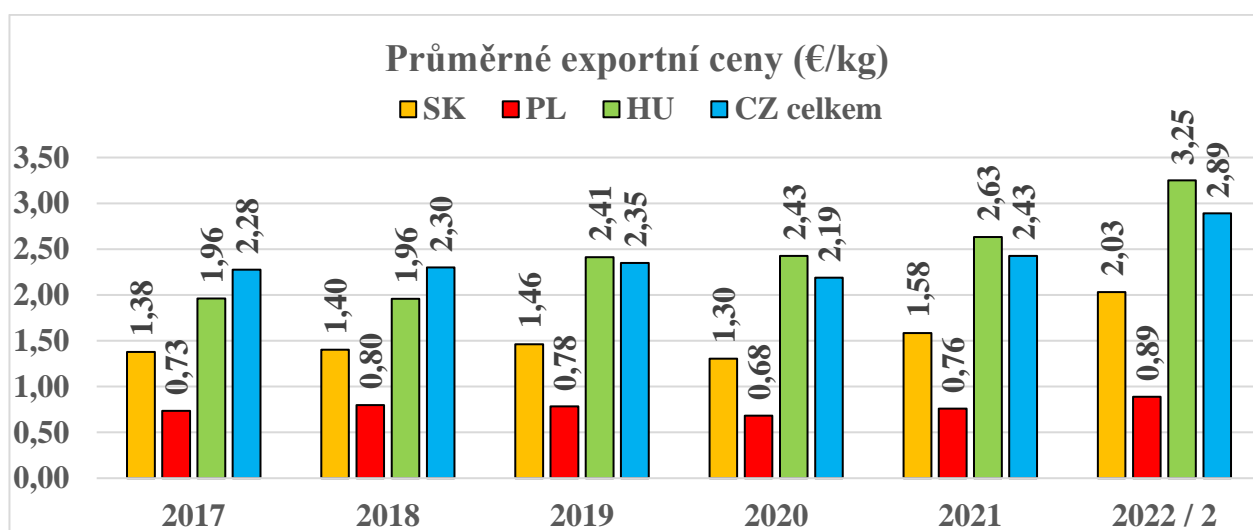
32) Struktura zahraničního obchodu CZ - HU 2021 (%)

Zdroj: ČSÚ

Struktura se významně nemění, v r. 2022 roste význam energ. komodit, skupiny jsou vyrovnané.

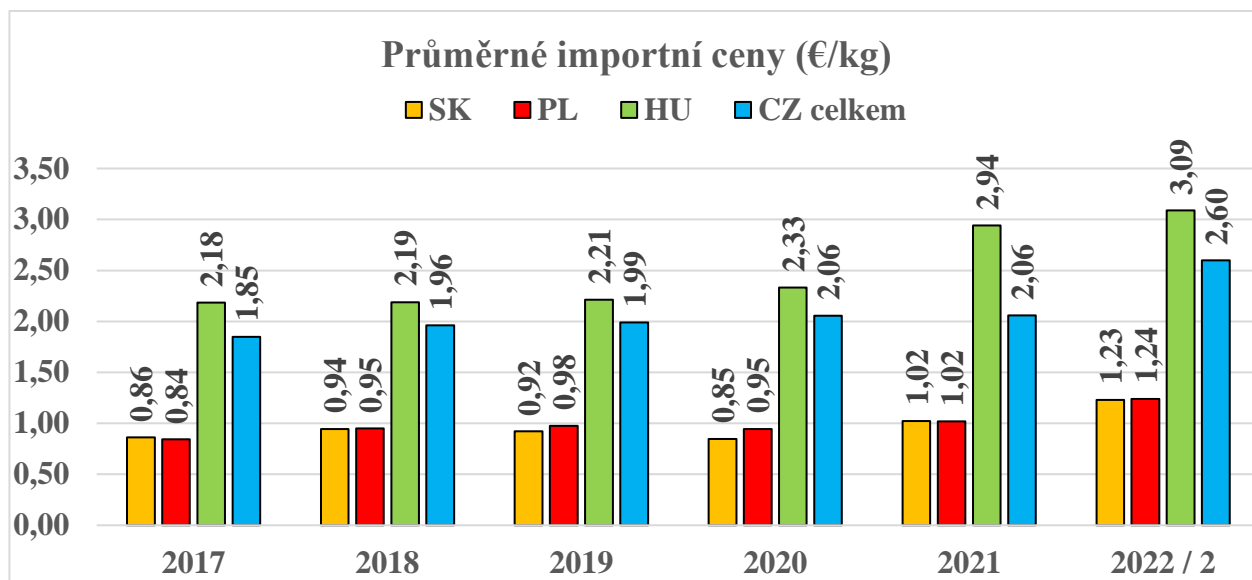
33) Porovnání exportních cen v rámci V4 s realizovaným celk. průměrem CZ

Zdroj: ČSÚ

Nejnižší ceny exportu byly dosahovány v PL, nejvyšší v HU – ty byly dokonce vyšší než celkové průměrně dosahované ceny celkového exportu CZ. Nejvyšší dynamika růstu cen v období 2017 – 2022/pololetí byla zaznamenána v HU (65,8 %), SK (47,4 %), PL (21,2 %). Průměr celkových exportních cen CZ za toto období vzrostl o 26,9 %.

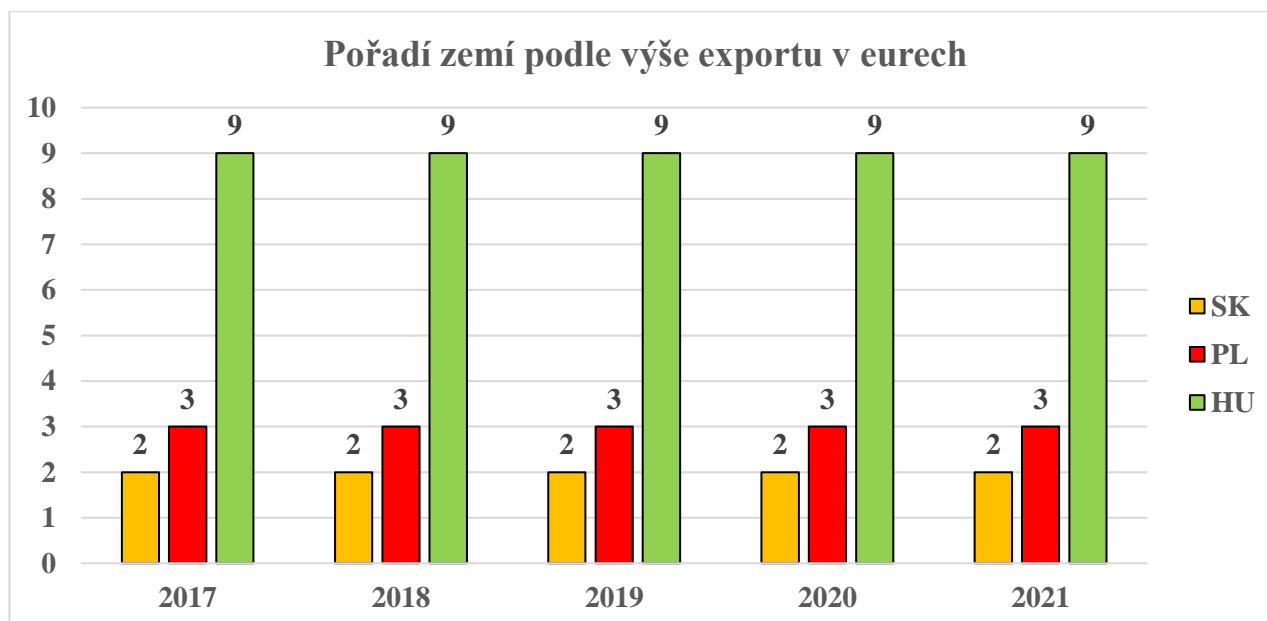
34) Porovnání importních cen v rámci V4 s realizovaným celk. průměrem CZ

Zdroj: ČSÚ

Nejnižší ceny importu byly dosahovány v SK a PL, nejvyšší v HU – ty byly dokonce vyšší než celkové průměrně dosahované ceny celkového importu CZ. Nejvyšší dynamika růstu cen v období 2017 – 2022/pololetí byla zaznamenána v PL (47,1 %), SK (42,8 %), HU (41,5 %). Průměr celkových importních cen CZ za toto období vzrostl o 40,5 %.

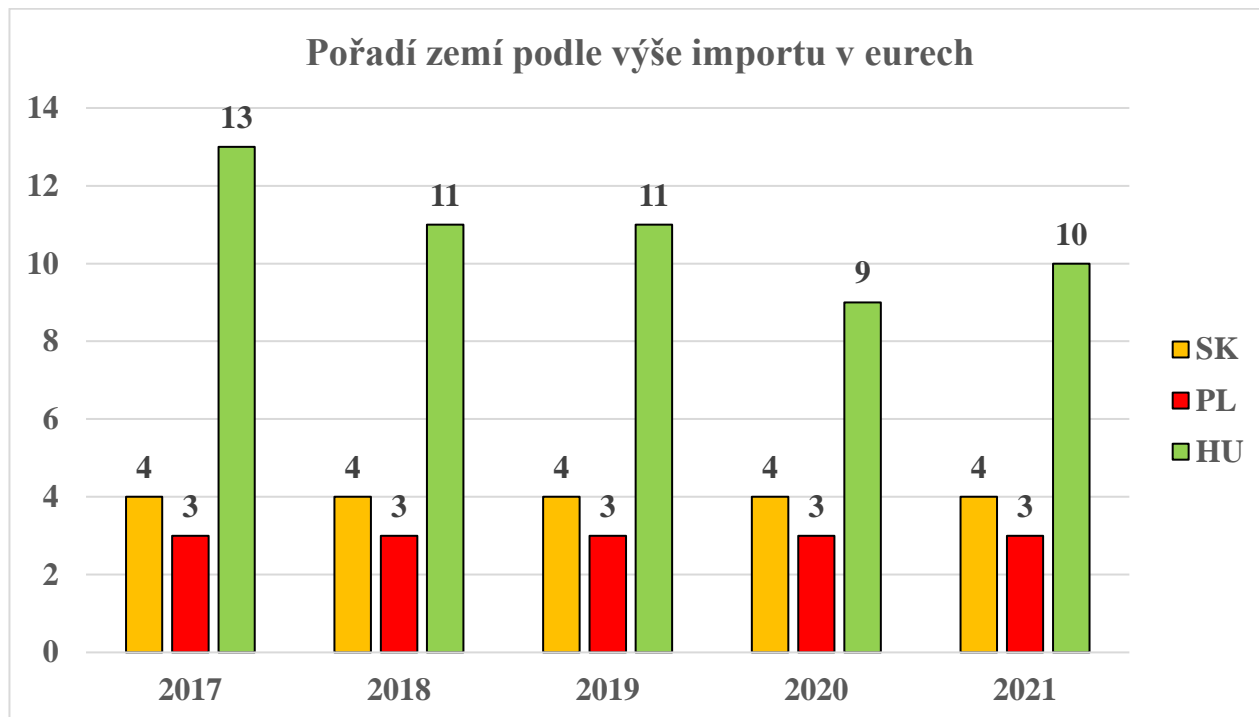
35) Pořadí v exportním žebříčku zemí dle objemu vývozu v EUR

Zdroj: ČSÚ

Po celé sledované období byla na 1. místě BRD, 2. místo patřilo SK, 3.PL a 9. HU

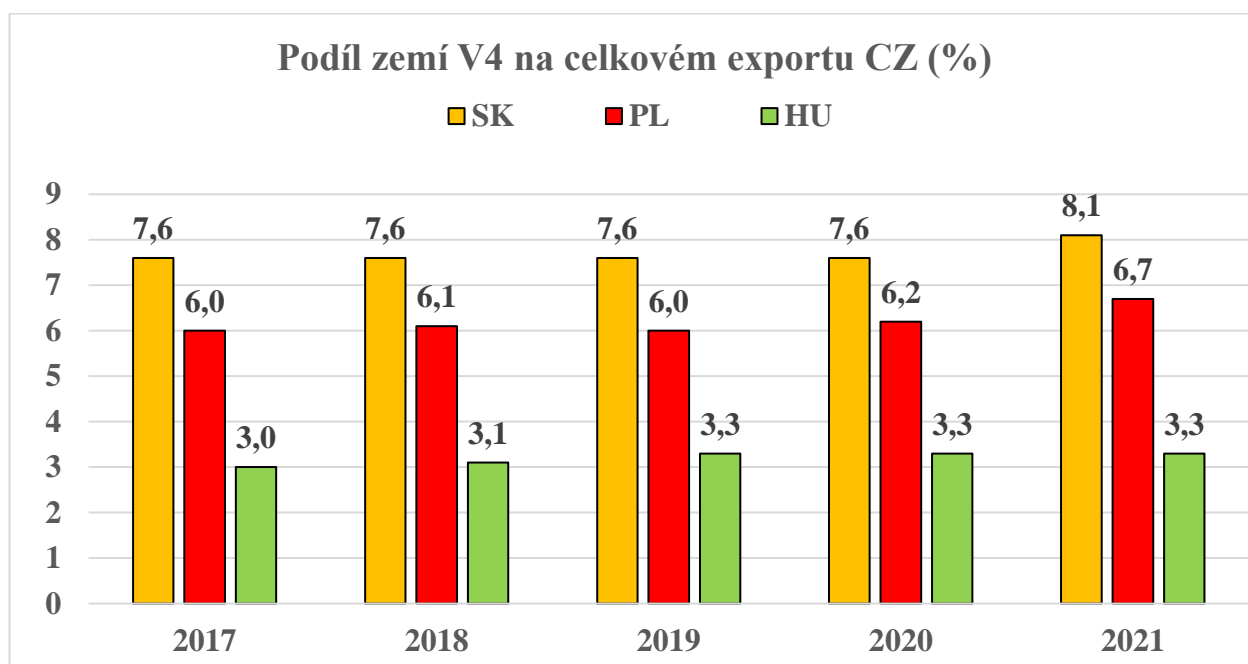
36) Pořadí v importním žebříčku zemí dle objemu dovozu v EUR

Zdroj: ČSÚ

Po celé sledované období byla na 1. místě BRD, 2. místo patřilo Číně, 3.PL a 4. SK . HU se pohybovalo mezi 9. až 13. místem.

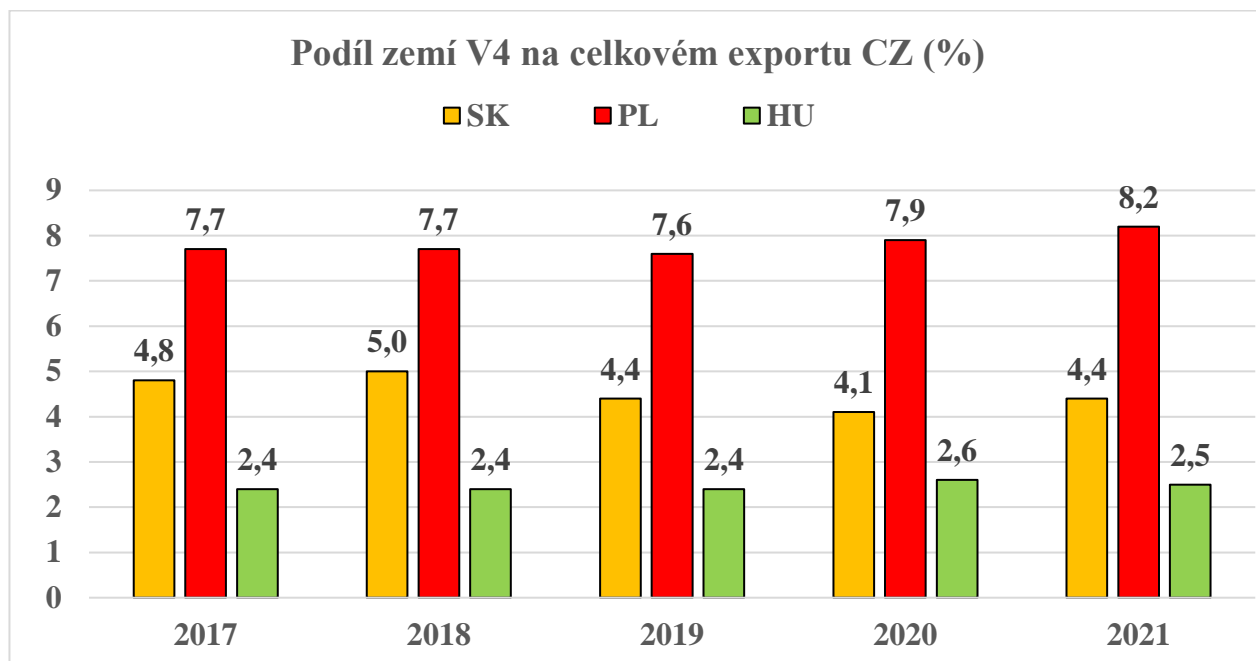
37) Podíl zemí V4 na celkovém exportu CZ (%)

Zdroj: ČSÚ

Podíl je téměř konstantní, mírně vzrostl v roce 2021 podíl SK a PL. Země V4 se podílejí na celkovém exportu CZ po celé sledované období 17 – 18 %.

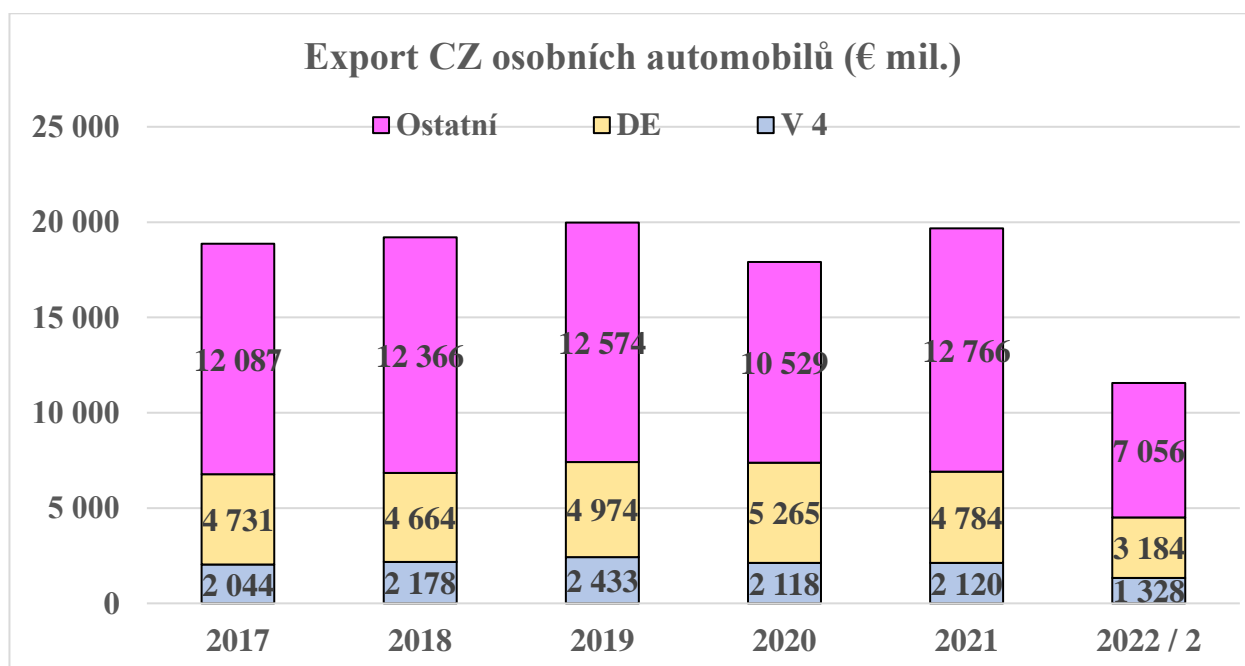
38) Podíl zemí V4 na celkovém importu CZ (%)

Zdroj: ČSÚ

Podíl je téměř konstantní, mírně vzrostl v roce 2021 podíl SK. Země V4 se podílejí na celkovém importu CZ po celé sledované období cca 15 %.

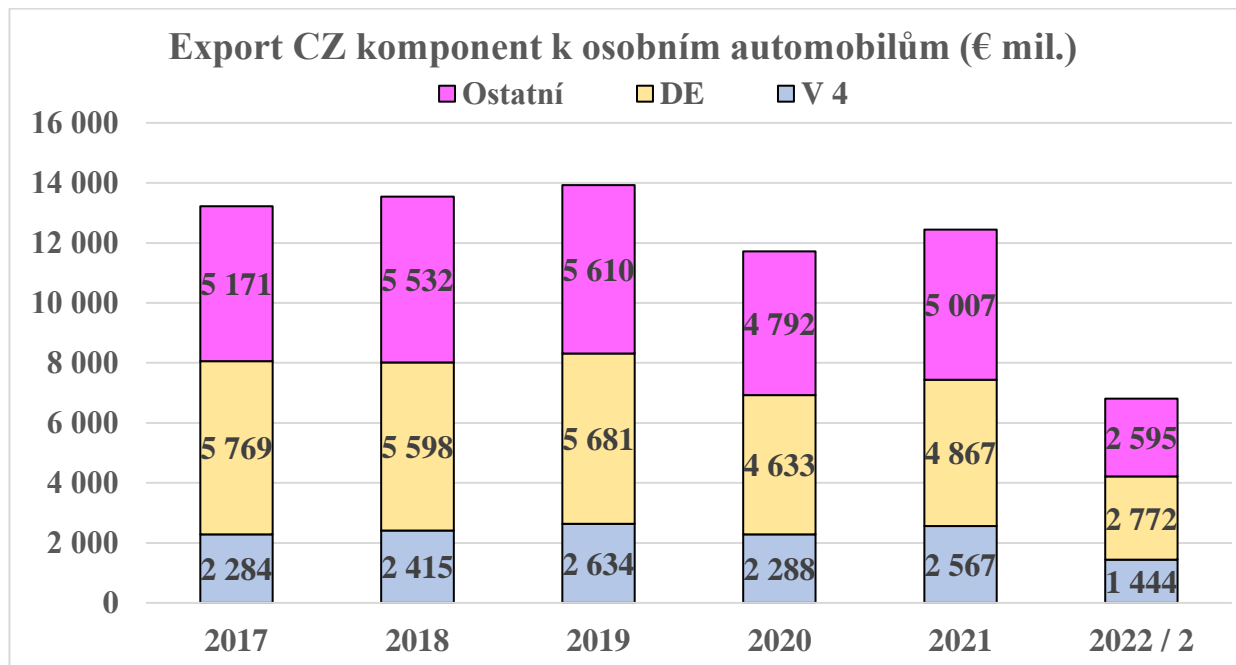
39) Porovnání exportu CZ osob. automobilů do zemí V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do SRN (největší obchodní partner CZ) bylo každoročně vyvezeno cca 25 % automobilů. Podíl zemí V4 na vývozu osobních automobilů činil 10 – 12 %. V roce 2022 bude vývoz vyšší než loni.

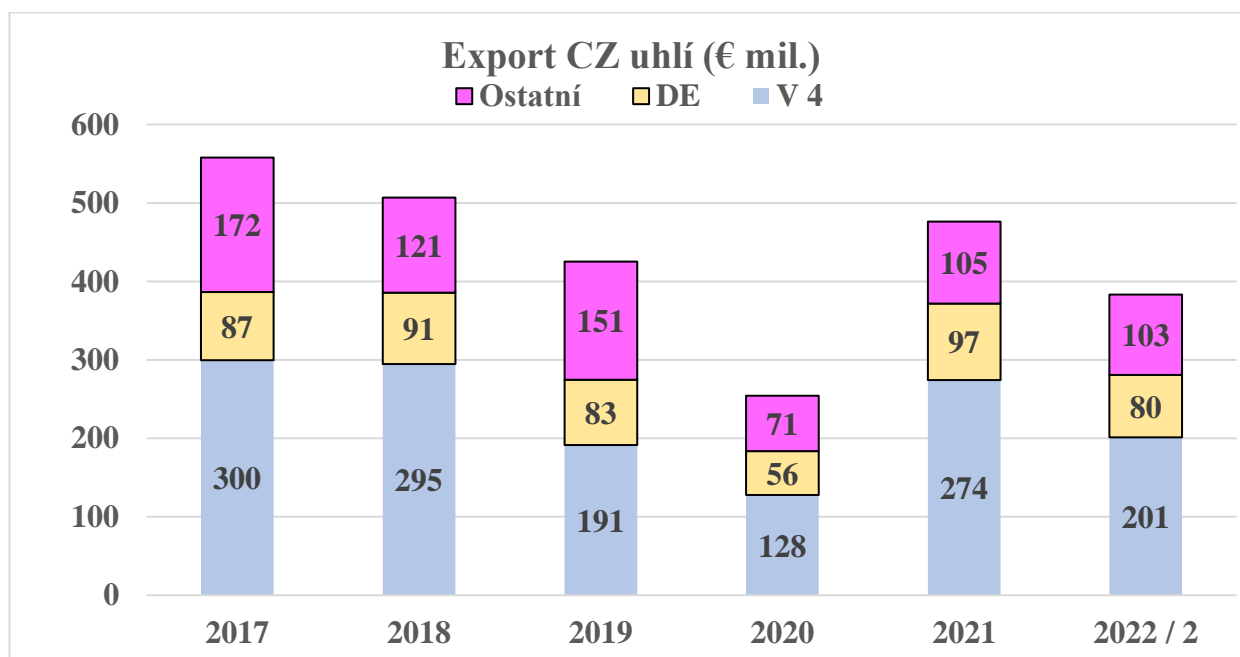
40) Porovnání exportu CZ komponent k osob. aut. do V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do SRN bylo vyváženo více než 40 % komponent k osobním automobilům, do V4 to byla cca polovina. V roce 2022 bude vývoz do SRN i V4 vyšší než loni.

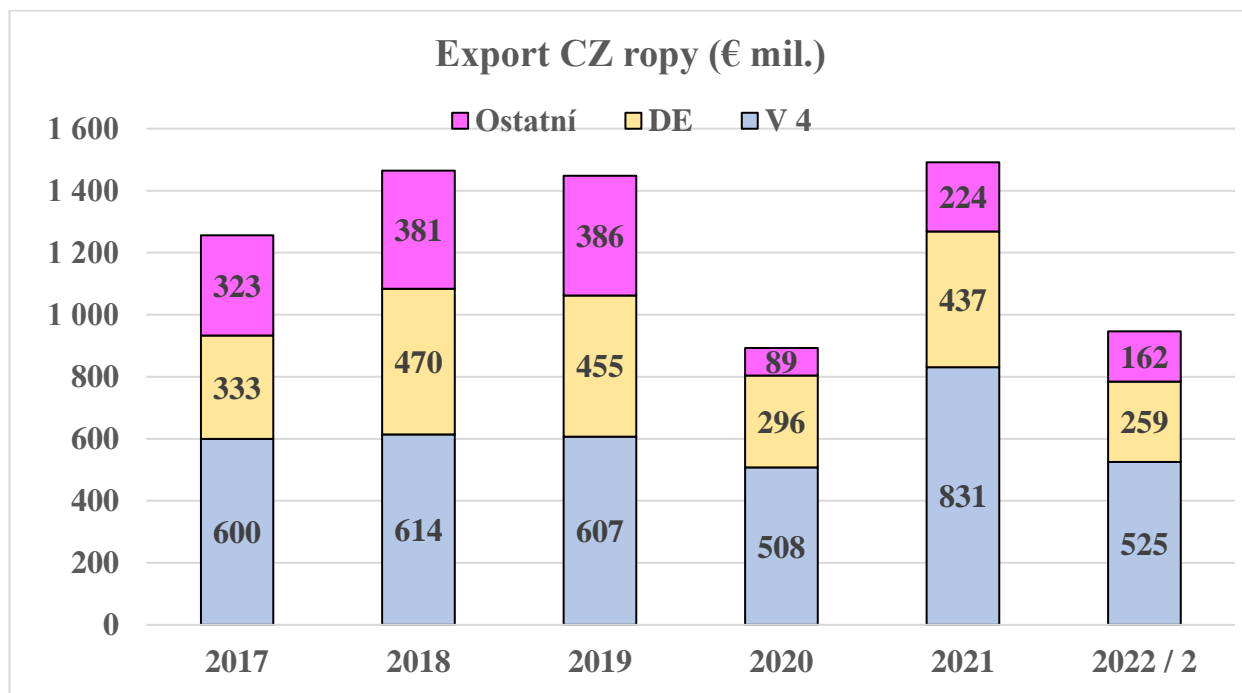
41) Porovnání výše exportu CZ uhlí do V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do zemí V4 bylo vyvezeno každoročně více než 50 % uhlí z celkového objemu vývozu, do SRN podíl vývozu činil cca 20 %. V roce 2022 bude vývoz výrazně vyšší než loni.

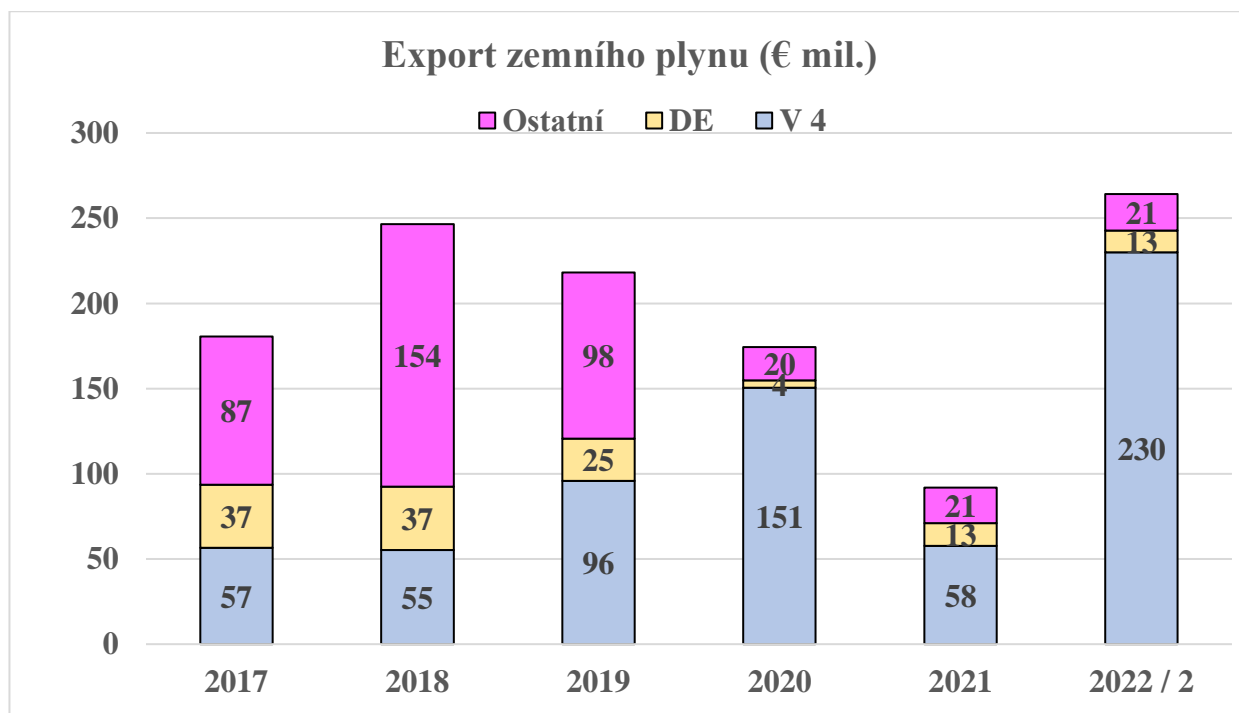
42) Porovnání výše exportu CZ ropy do V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do zemí V4 bylo vyvezeno každoročně kolem 50 % ropy z celkového objemu vývozu, do SRN podíl vývozu činil cca 30 % z celkového vývozu

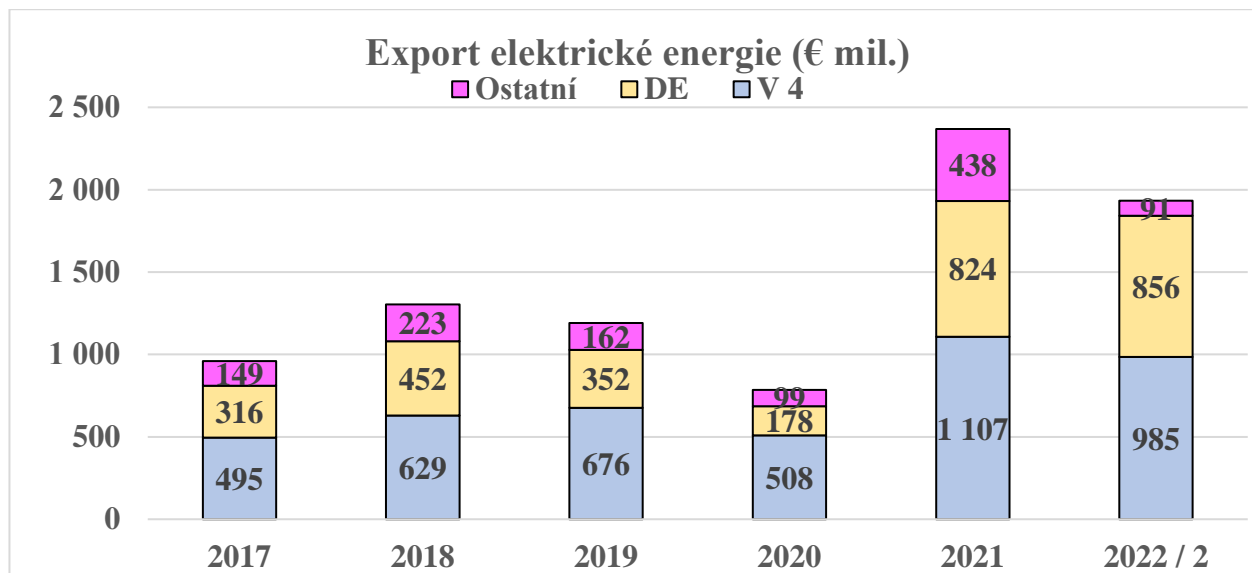
43) Porovnání výše exportu CZ zemního plynu do V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do zemí V4 podíl vývozu zemního plynu rostl od 22 % do 87 % z celkového objemu vývozu, do SRN podíl vývozu činil nejvíce 21 % a postupně klesl na 2 %. V roce 2022 je za první pololetí vývoz vyšší než za celý minulý rok, je tedy jasné, že v r. 2022 bude vývoz výrazně vyšší než loni.

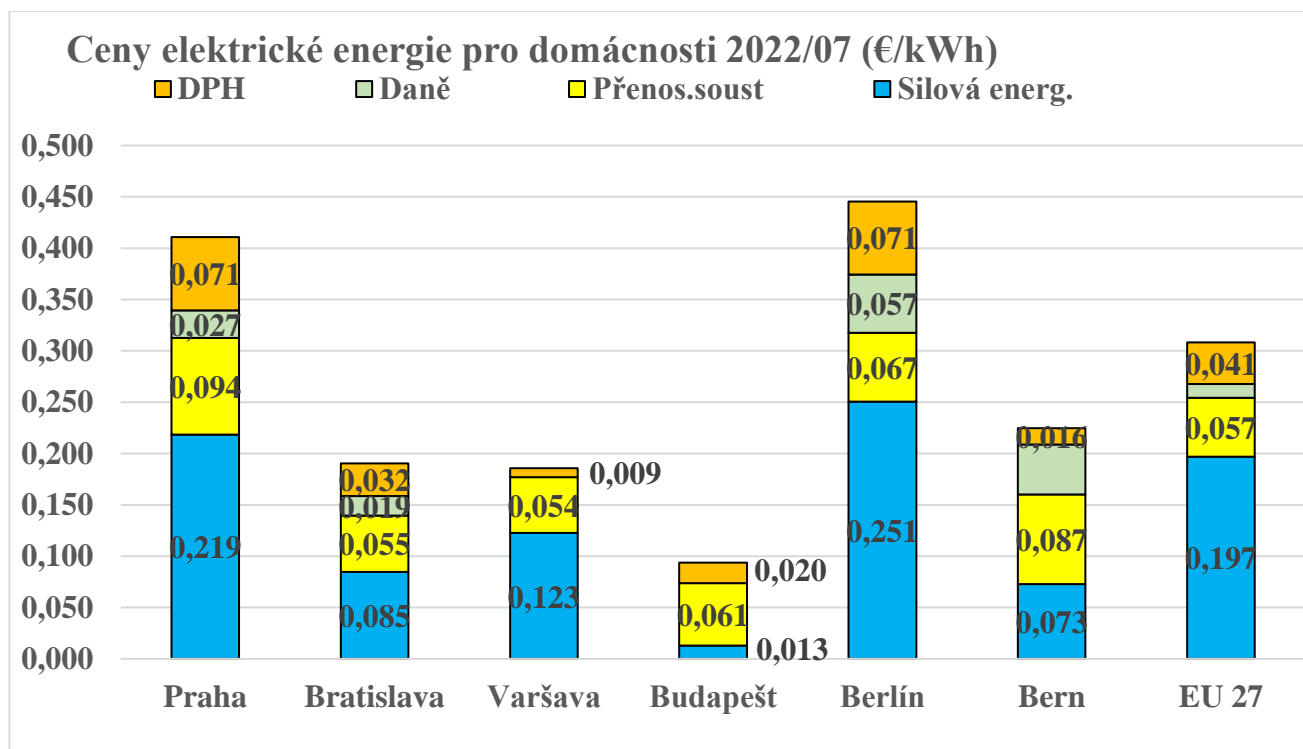
44) Porovnání výše exportu CZ elektrické energie do V4 a BRD (EUR mil.)

Zdroj: ČSÚ

Do zemí V4 podíl vývozu zemního plynu rostl od 50 % do 60 % z celkového objemu vývozu, do SRN podíl vývozu činil nejvíce 30 – 40 %. V roce 2022 bude vývoz výrazně vyšší než loni.

45) Ceny elektrické energie v hlavních městech (EUR/kWh)

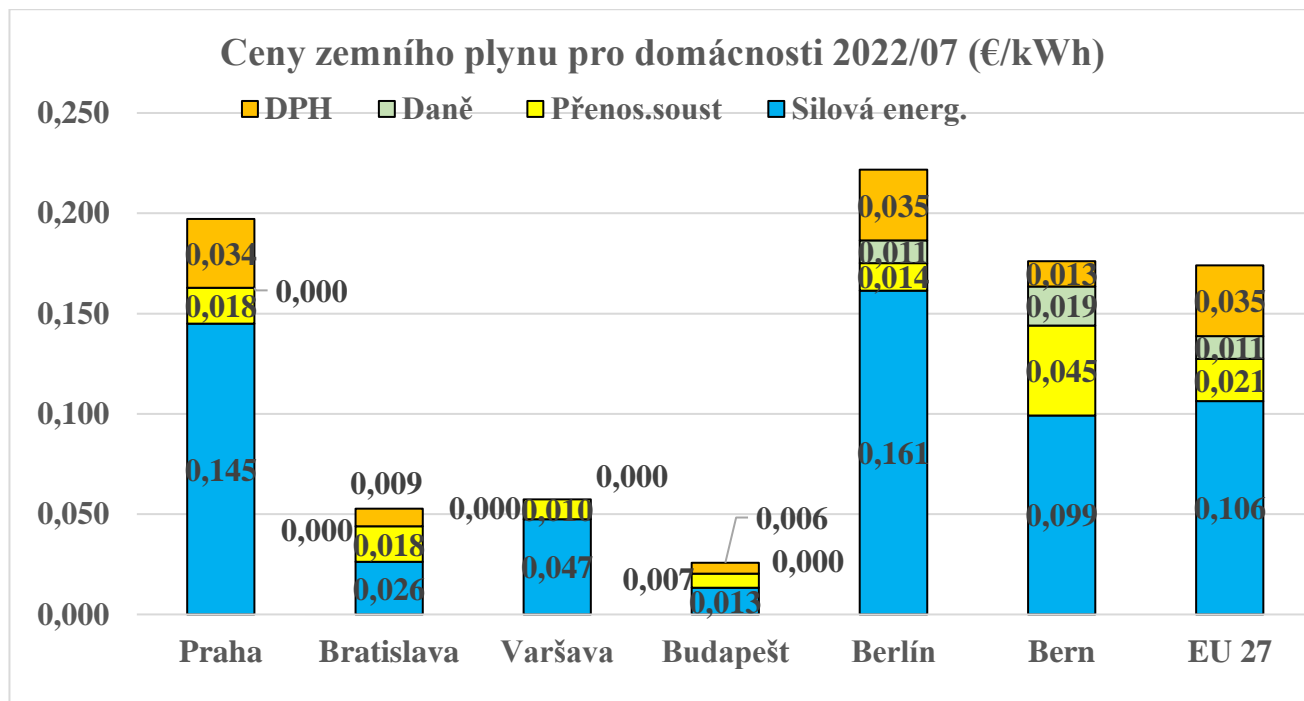

Zdroj: Eurostat

Nejlevnější jsou ceny v Budapešti, následují Varšava, Bratislava a Bern. Ceny v Praze jsou o 7,8 % levnější než v Berlíně, ale o 83 % vyšší než v Bernu, o 116 % vyšší než v Bratislavě, o 121 % vyšší než ve Varšavě a o 337 % vyšší než v Budapešti. Zastropovaná cena v CZ je cca 0,408 €/kWh.

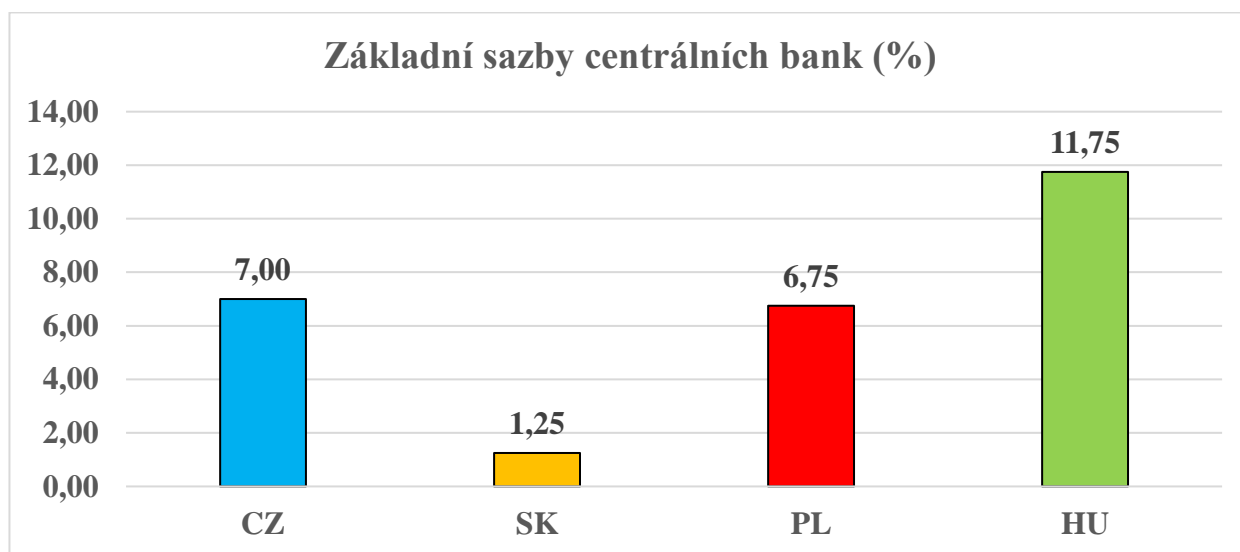
46) Ceny zemního plynu v hlavních městech (EUR/kWh)

Zdroj: Eurostat

Nejlevnější jsou ceny v Budapešti, následují Bratislava, Varšava a Bern. Ceny v Praze jsou o 11,3 % levnější než v Berlíně, ale o 12 % vyšší než v Bernu, o 272 % vyšší než v Bratislavě, o 246 % vyšší než ve Varšavě a o 658 % vyšší než v Budapešti (pro zajímavost – cena plynu v USA je 0,028 a v Číně 0,132 €/kWh). Zastropovaná cena v CZ je cca 0,245/kWh €.

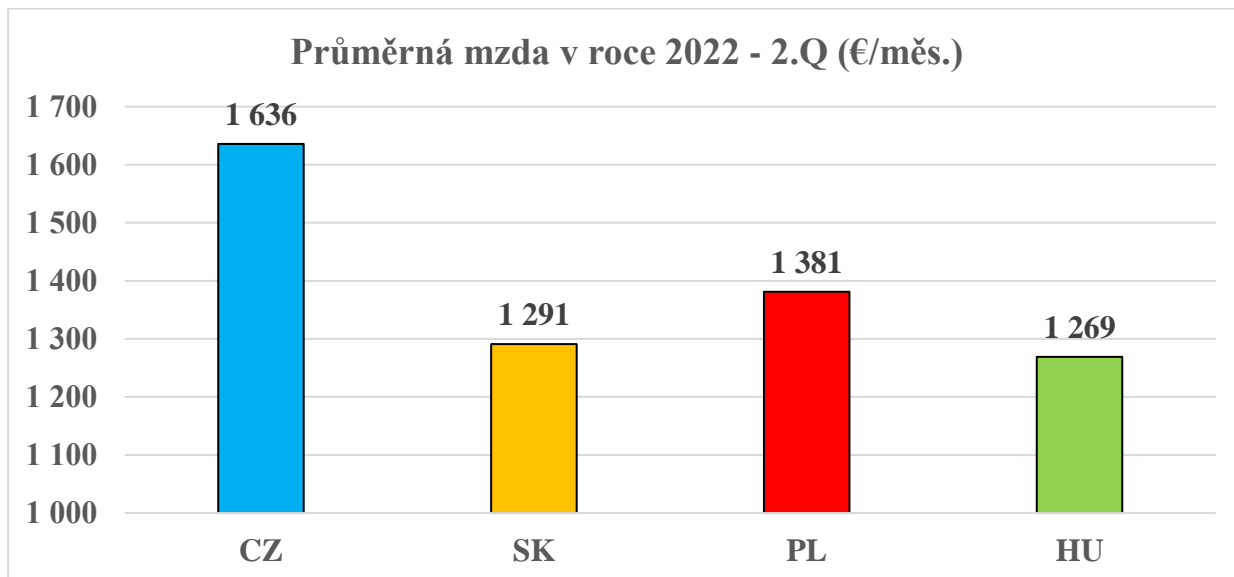
47) Základní sazby centrálních bank (%)

Zdroj: Centrální banky

Díky přijatému euru má nejnižší úrokové míry SK. CZ a PL jsou na tom obdobně, HU má tyto sazby nejvyšší. Pro srovnání – v USA je tato sazba aktuálně k 26.09.2022 na úrovni 3,25 %, v GB 2,25 %, v Číně 3,65 %, v JAP -0,10 %, v CH 0,50 %, v RUS 7,50 % a v TUR 13,00 %. Zdá se, že americký FED začal intenzivně bojovat s inflací (na rozdíl od ECB)

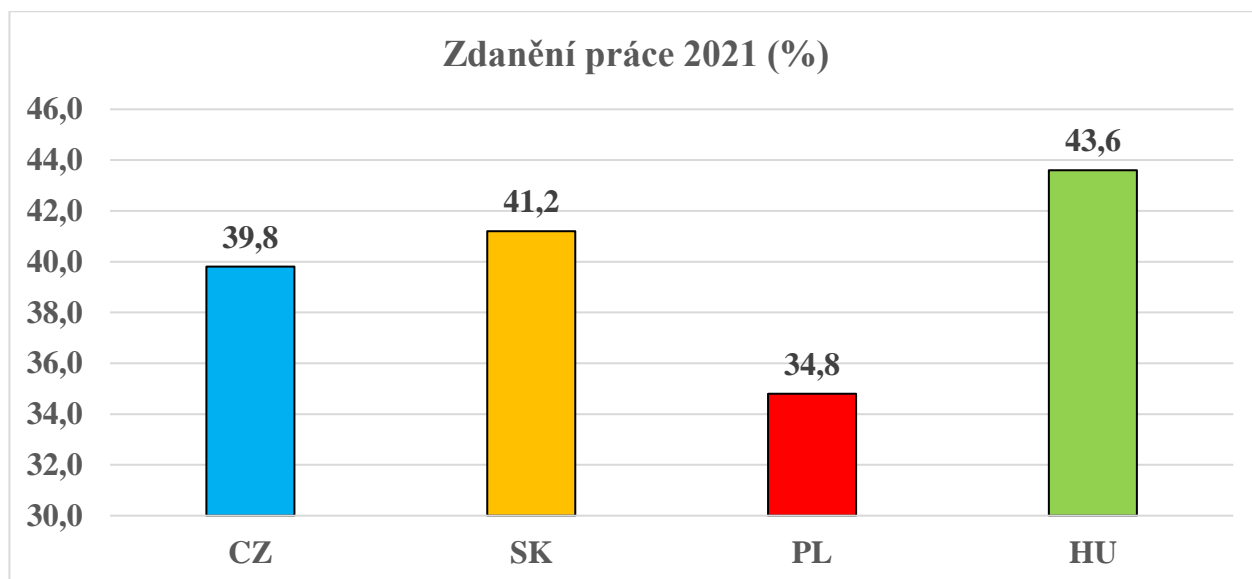
48) Průměrná mzda (€/měs.)

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší průměrnou mzdu z V4 má CZ. Nejnižší má HU (-22,4,5 % oproti CZ). Pro srovnání – DE 4168. Svůj vliv (marginální) může mít kurz v přepočtu na EUR.

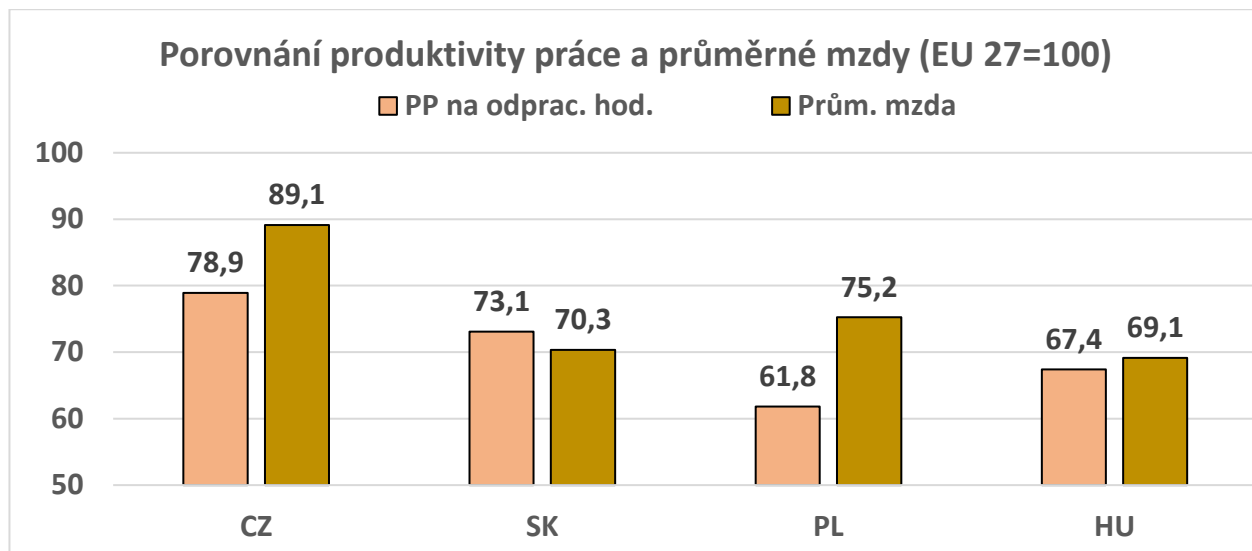
49) Zdanění práce (%)

Zdroj: Eurostat

Nejnižší zdanění práce je v PL, nejvyšší v HU. Obecně se dá říci, že země V4 v porovnání s OECD patří mezi země s vyšším zdaněním. V BRD činí tyto daně 49,0 %, v A 47,3 %, v CH 22,1 %, USA 30,1 %, v GB 30,8 %, v LV a EST 36,9 %.

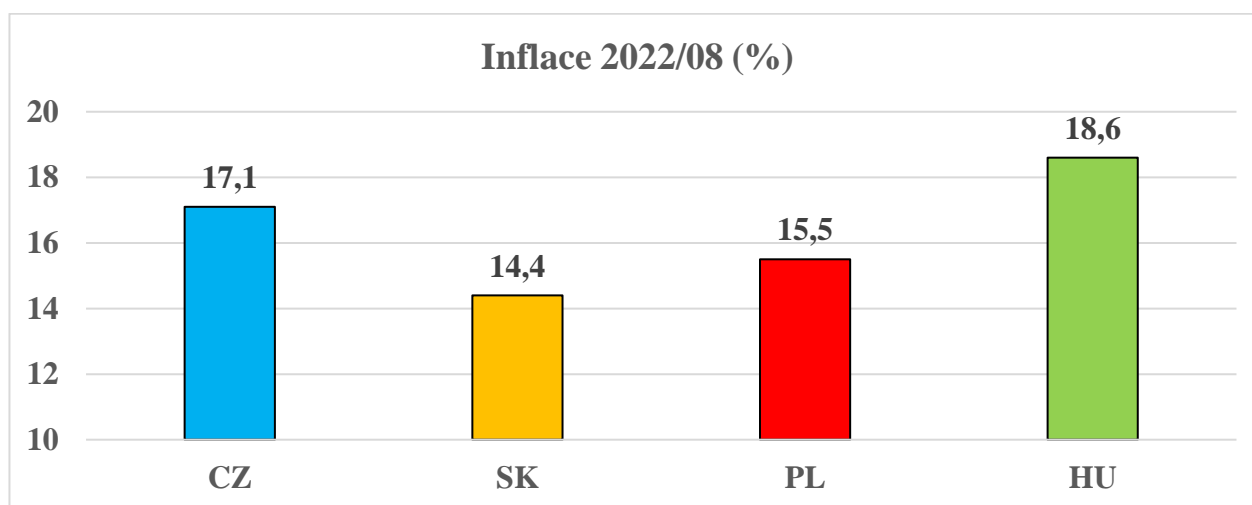
50) Porovnání produktivity práce a průměrné mzdy (%) (EU 27 = 100)

Zdroj: Eurostat

Z porovnání mezd z 2.Q 2022 vycházejí zajímavé závěry. Nejvíce se předbíhá průměrná mzda oproti produktivitě práce v porovnání s etalonem EU Polsko (+13,4 p.b.). Následuje CZ +10,2 p.b. (na konci roku 2021 byly oba parametry přesně ve stejné úrovni 78,9 p.b.). V HU předbíhá průměrná mzda produktivitu práce pouze o 1,7 p.b. a SK jako jediné má produktivitu práce vyšší oproti průměrné mzdě o 2,8 p.b. ve srovnání s EU. Ve všech případech země V4 jsou o 20 až 35 p.b. pod průměry EU (kromě průměrné mzdy v CZ). Nejvyšší průměrná mzda i produktivita práce je v CZ, PL má nejhorší produktivitu práce na odpracovanou hodinu, HU má v tomto porovnání nejnižší průměrnou mzdu. Bez zajímavosti není ani skutečnost, že BRD má ve srovnání s průměrem EU (EU=100) produktivitu práce 123,6, ale průměrnou mzdu 227,1 ! Nejvyšší produktivitu práce v EU vykázala v roce 2021 IRL, a to ve srovnání s EU 207,9.

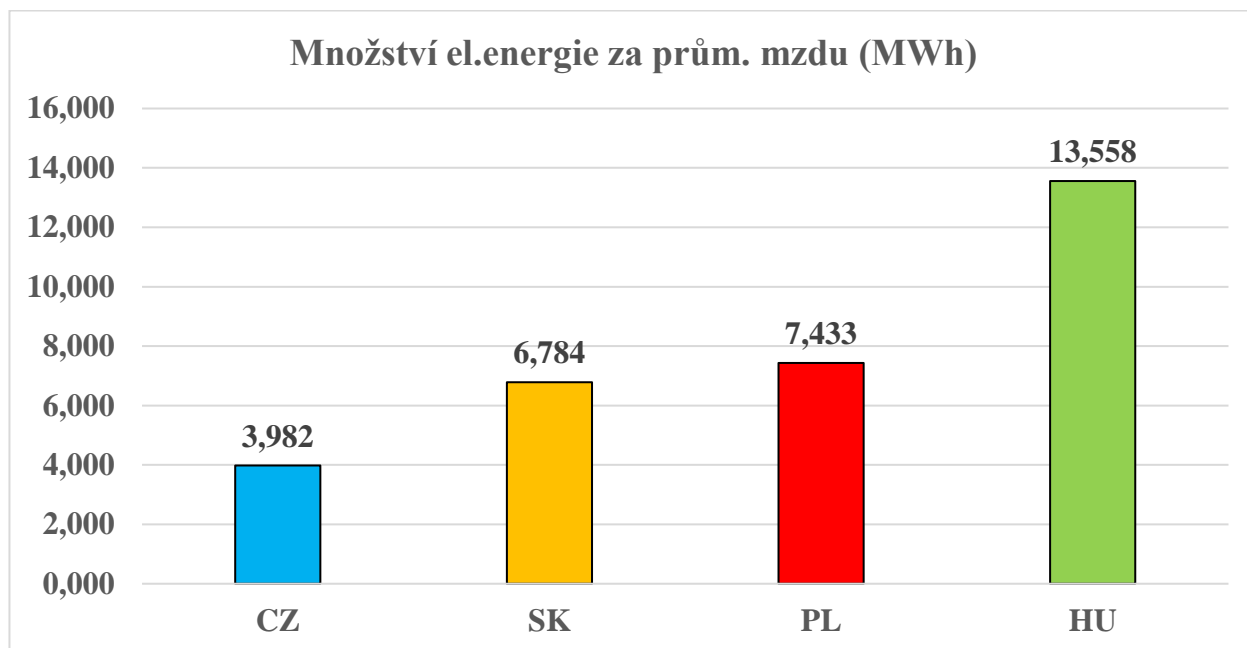
51) Inflace 2022 / 08 (%)

Zdroj: Eurostat

V srpnu byla nejvyšší inflace z V4 v HU, nejnižší v SK. V EU byla nejvyšší v Pobaltských republikách (nejvíce EST 25,2 %). Naopak nejnižší inflace byla ve FR 6,6 %.

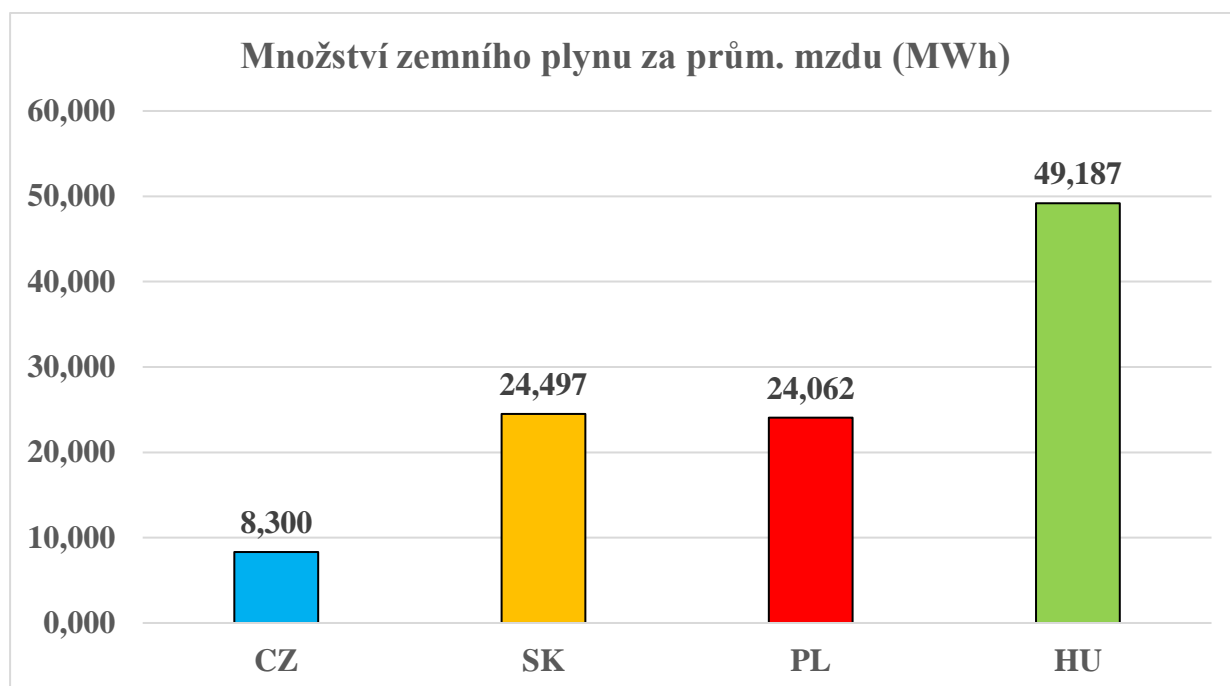
52) Množství elektrické energie nakoupitelné za průměrnou mzdu (MWh)

Zdroj: Eurostat

Ačkoliv průměrná mzda v CZ je v rámci V4 nejvyšší lze za ni nakoupit pouze cca polovinu elektrické energie oproti SK a PL a méně než jednu třetinu oproti HU. V DE lze nakoupit 9,4 MWh a v CH dokonce 26,2 MWh za průměrnou mzdu.

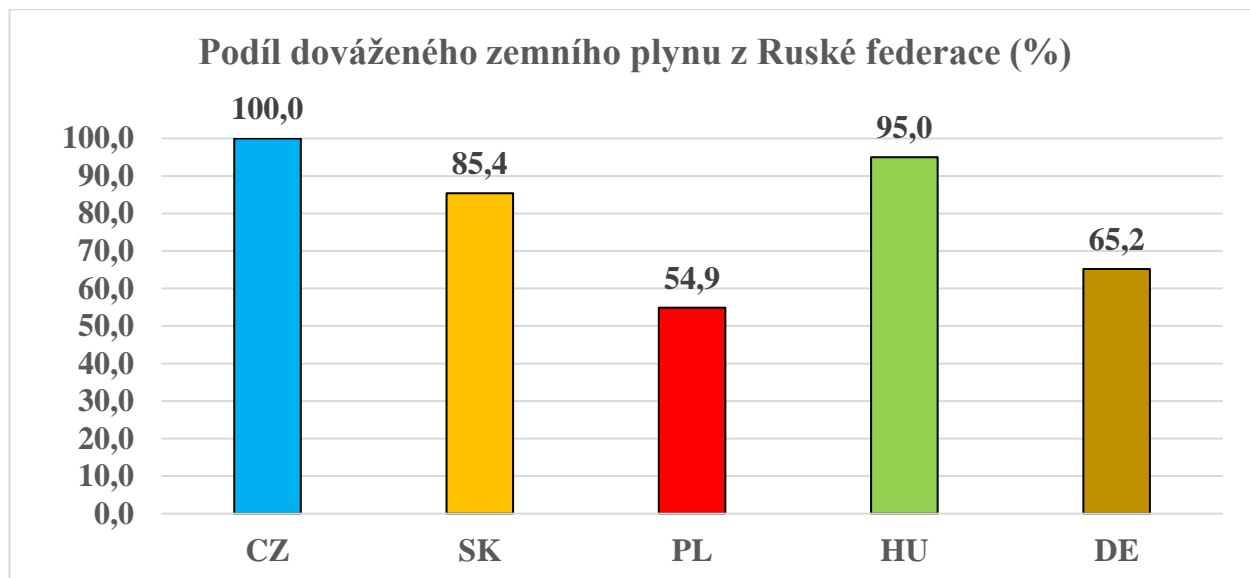
53) Množství zemního plynu nakoupitelné za průměrnou mzdu (MWh)

Zdroj: Eurostat

Ačkoliv průměrná mzda v CZ je v rámci V4 nejvyšší lze za ni nakoupit pouze cca třetinu zemního plynu oproti SK a PL a pouze jednu šestinu oproti HU. V DE lze nakoupit 18,8 MWh a v CH 33,5 MWh za průměrnou mzdu.

54) Podíl dováženého zemního plynu z RU

Zdroj: Eurostat

Země V4 (mimo PL) mají fatální závislost na zemním plynu z Ruské federace. Velmi vysokou závislost má i BRD. Roční spotřeba veškeré energie BRD činí cca 3400 TWh (z toho je spotřeba zemního plynu cca 1003 TWh). CZ má celkovou spotřebu cca 155 TWh (z toho 93 TWh ze zemního plynu). CZ je navíc závislé na dodávkách zemního plynu ze 100 % z RU (částečně přímo, částečně přes BRD). Pokud by došlo k zastavení dodávek zemního plynu z RU, hrozí riziko, že bude BRD od 2022/11 chybět až 366 TWh (cca 11 % celkové spotřeby energie), což by mohlo velmi negativně ovlivnit i CZ.

55) Rekapitulace z pohledu CZ

- Země V4 (bez CZ) mají 12,2 % z celkového počtu obyvatel z EU a CZ zde realizovala 18,1 % svého exportu v roce 2021
- Mezi roky 2017 až 2021 HDP CZ vzrostl o 22,7 %
- Podíl exportu na HDP mezi roky 2017 až 2021 klesl z 80 na 74 %
- Podíl bilance ZO na HDP klesl mezi roky 2017 až 2021 ze 7,5 na 3,0 %
- Mezi roky 2015 až 2022 nejrychleji rostl farmaceutický průmysl (+ 166 %)
- Ve stejném období poklesla těžba nerostných surovin o 23 %
- V roce 2020 CZ nejvíce investovala v NL (11,4 mld.€)
- Ve stejném roce CZ nejvíce investovala v zahraničí do financí a pojišťovnictví (26,8 mld.€)
- Ze zahraničních investorů se v CZ nejvíce angažovalo NL (26,8 mld.€)
- Zahraniční firmy nejvíce investovaly v CZ do financování a pojišťovnictví (45,1 mld. €)
- V CZ bylo v roce 2020 celkem investováno 159,1 mld.€, CZ investovala 41,8 mld. € ($\Delta = 117,3$ mld.€)
- Export mezi roky 2017 až 2021 vzrostl o 19,3 %, import o 25,0 %

- Bilance ZO celkem v přeshraničním pojetí klesla o 52,9 % a aktuálně se drží těsně v kladných hodnotách. Lze očekávat, že i tato statistika se na konci roku propadne do záporných hodnot.
- Jednotlivé komodity celkového exportu i importu si dlouhodobě udržují vyrovnané poměry
- Vybrané energetické komodity exportu i importu meziročně výrazně vzrostly
- Ve sledovaném období ceny importu vzrostly 2x více než ceny exportu
- Export i import do SK měly rostoucí tendenci
- Export osobních automobilů do SK byl negativně ovlivněn nedostatkem čipů
- Export komponent k motorovým vozidlům do SK v období 2021 – 2022 stagnuje
- Export zemního plynu a elektrické energie do SK letos výrazně vzrostl
- Jednotlivé komodity exportu i importu do SK si dlouhodobě udržují vyrovnané poměry
- ZO s PL má rostoucí tendenci
- V exportu do PL výrazně převládají stroje a dopravní prostředky, v importu stroje a dopravní prostředky společně s tržními výrobky
- ZO s HU má rostoucí tendenci
- Komodity exportu i importu si udržují vyrovnaný poměr
- Země V4 tvoří 17 – 18 % exportu CZ a 15 % importu
- Země V4 společně se SRN tvoří polovinu exportu CZ v osobních automobilech
- 20 % vývozu komponent k osobním automobilům je určeno pro V4, v SRN končí 40 %
- 50 – 60 % vyvezeného uhlí končí v zemích V4
- Více než 55 % vyvezené ropy končí ve V4
- Téměř 90 % vyvezeného zemního plynu končí ve V4
- Více než 50 % vyvezené elektrické energie končí ve V4

56) Závěr

Úkolem každého managementu na celém světě (kromě ojedinělých výjimek) je zajistit firmě kterou řídí dlouhodobou prosperitu. Toto je možné pouze ze předpokladu, že si firma udrží konkurenceschopnost na trzích, které zásobuje a aktivně vyhledává další příležitosti pro rozšiřování vlastního podnikání, dodržuje nejenom předepsanou legislativu, ale i nepsaná etická pravidla, chová se korektně k vlastním zaměstnancům, dodavatelům i zákazníkům a zodpovědně k životnímu prostředí. K tomu však potřebuje součinnost v našem případě nejenom od vlastní vlády a kontrolních orgánů, ale i od orgánů EU. Co je potřeba nejvíce – předvídatelnost požadavků těchto orgánů, dlouhodobá stabilita těchto požadavků a spravedlivé a stabilní podnikatelské prostředí. A jak jsme na tom ve V4 v porovnání mezi sebou i porovnání v rámci EU?

- V EU 27 dosáhl průměr HDP/ob. cca 33 tis. \$. CZ a PL dosáhly hodnotu přesahující 35 tis. \$. SK dosáhlo více než 90 % průměru EU, HU více než 80 % průměru EU. Z tohoto pohledu je HU nejméně produktivní, ale to může souviset i se skutečností, že je z V4 nejméně industriální.
- Pro CZ je export klíčovou položkou tvorby HDP. I když kromě krizového roku 2009 a covidového roku 2020 trvale roste, jeho podíl na tvorbě HDP v posledních letech mírně klesá. Objem exportu od prvního roku samostatné České republiky (1993) vůči roku 2021 vzrostl 11,6 x. V roce 1993 činil podíl exportu na HDP 41,3 %, v r. 2021 to bylo 73,8 %.

- Vzhledem k tomu, že se velmi turbulentně mění podmínky pro podnikání, lze očekávat, že budou ohroženy některé obory podnikání, zejména ty, které mají vysokou závislost na energiích, naopak mohou zaznamenat rozmach obory (farmacie, obnovitelné zdroje aj.)
- CZ má 4 x větší příjem zahraničních investic oproti vlastnímu investování v zahraničí. Ze zemí se nejvíce v CZ angažovalo NL a LUX po 16 % z celkového investovaného objemu prostředků v CZ v r. 2020. Nejvíce bylo investováno do financí, pojišťovnictví a zpracovatelského průmyslu po 27 %.
- Nejdůležitější komoditou exportu pro CZ jsou stroje a dopravní prostředky, které dlouhodobě tvoří více než polovinu exportu
- Porovnání podnikatelského prostředí ekonomickými parametry a dostupnosti energetických zdrojů v rámci V4: nejlépe dopadlo SK, nejhůř CZ

Položka	Nejlepší - Pořadí - Nejhorší			
	1.	2.	3.	4.
Cena elektrického proudu	HU	PL	SK	CZ
Cena zemního plynu	HU	SK	PL	CZ
Základní úroková sazba	SK	PL	CZ	HU
Průměrná mzda	HU	SK	PL	CZ
Meziroční inflace	SK	PL	CZ	HU
Podíl dováženého zemního plynu z RU	PL	SK	HU	CZ
Zdanění práce	PL	CZ	SK	HU
Produktivita práce	CZ	SK	HU	PL
POŘADÍ celkem zemí V 4	SK	PL	HU	CZ
Součet pořadí	16	18	21	25
Průměrné pořadí	2,0	2,3	2,6	3,1

- Z pohledu zahraničního obchodu je z V4 pro CZ nejdůležitější SK (2. na žebříčku exportu) a PL (3. na žebříčku importu)
- V období 2021 až 1. pol. 2022 výrazně vzrostl objem exportu ropy, zemního plynu a elektrické energie do V4
- Obecně se dá říci, že země V4 v porovnání se zeměmi EU 27 vykazují výrazně nižší produktivitu práce, což považuji za jeden z nejhlavnějších problémů výrobních podniků.
- Na několika průzkumech, kterých se zúčastnily průmyslové podniky v letošním roce byly ventilovány problémy, kterých se aktuálně obávají čeští průmyslníci. Jednalo se zejména o :
  1. Nedostatek surovin, komponent a energií
  2. Růst cen surovin a energií
  3. Další eskalace válečného konfliktu na Ukrajině
  4. Neúnosné náklady související s Green Dealem, které nepřinesou očekávaný efekt
  5. Vysoké úrokové míry bank
  6. Omezené (zastavené) financování některých sektorů v rámci ESG strategie
  7. Postupné odstavování klasických a jaderných zdrojů energií
  8. Nedostatek odborných pracovníků
  9. Nereflektování školského systému na potřeby a požadavky průmyslu
  10. Pomalá (opožděná) reakce vlády na vývoj situace

- Průmyslníci požadovali:
  1. Zastropování cen plynu pro výrobu elektrické energie v EU
  2. Zastropování konečných cen energií s finanční kompenzací
  3. Zavedení „single buyer“
  4. Zastropování výrobních cen elektřiny dle výrobního zdroje
  5. Omezení přeshraničního obchodu s energiemi
  6. Zavedení „Windfall tax“ na výrobce a distributory energií, banky, petrolejáře aj.

Vzhledem k tomu, že zejména pro velké podniky není zatím jasné, zda ev. jak a kdy vláda pomůže, může být už letošní zima pro řadu podniků velmi „horká“.

A jak vidím blízkou budoucnost českého průmyslu, potažmo exportu?

Vývoj válečného konfliktu na Ukrajině je jen obtížně predikovatelný. Určitě může přinést mnohá nemilá překvapení v podobě nedostatku energetických komodit a komponent, jejich další dynamický růst cen.

Ale jsou zde i další vlivy, které se mohou propsat do výsledků firem, ale i do výsledků státního rozpočtu. Jedná se především o vývoj kurzu koruny vůči EUR. Posílení koruny vůči EUR o 1 CZK, odnese podnikům z tržeb, přidané hodnoty, ale hlavně ze zisku cca 192 mld. CZK (7,8 mld. €), tj. 3,9 % z tržeb a o stejnou částku přijde i HDP CZ.

Dalším problémem, který souvisí s marketingovou teorií je skutečnost, že CZ má dlouhodobě více než 50% závislost na komoditě stroje a dopravní prostředky a rovněž tak dlouhodobě více než 30% závislost na trhu BRD. Jsou to velká rizika, se kterými je nutné počítat!

Důležité je ještě zmínit, že poměrně velká část exportu (992 mld. CZK = 38,7 mld. € = 20,1 %) je realizována mezi dcerami v CZ a matkami v zahraničí. Zde se samozřejmě nedosahuje takové ziskovosti jako při nezávislém obchodování, a navíc roste riziko, pokud se zahraniční matky dostanou do potíží.

Výše uvedené skutečnosti se jeví jako velká rizika, nicméně Češi společně se Slováky úspěšně přežili následky „černého pátku“ na New Yorské burze v roce 1929, okupaci pohraničí v roce 1938, druhou světovou válku, převzetí moci komunisty v roce 1948, normalizaci v roce 1969, sametovou revoluci v roce 1989, vzájemnou rozlukou v roce 1993, a následně každý národ sám ekonomické krize 2008-9 a 2013-14 i pandemii Covidu 2020-21. Proto pevně věřím, že většina firem přežije a přicházející problémy je ještě více posílí a promění je v příležitost. K tomu potřebujeme, aby vlády nejenom v Čechách, ale minimálně v celé Evropské unii vytvořily stabilní a dlouhodobě předvídatelné prostředí a aby zajistily dostatek energetických zdrojů za přijatelné ceny!